

Møteinnkalling

Utval:	Kontrollutvalget
Møtestad:	Møterom Domkirkeplassen i 2. etasje, Marken 34
Dato:	04.02.2020
Tid:	17:00

Møteplan:

Kl. 17.00 - 17.30

Kirkevergen orienterer om BKF's tilpasning til ny personvernlov

Kl. 17.30 - 18.00

Kort innføring i roller og ansvar for kontrollutvalget

Kl. 18.00 -

Saksbehandling

Til varamedlemmene er denne innkallingen til orientering. Dersom det blir aktuelt at varamedlemmer skal møte vil det bli gitt nærmere beskjed.

Dersom noen av medlemmene ikke kan møte og må melde forfall, blir de bedt om å gjøre dette så tidlig som mulig ved å ringe til Roald Breistein tlf. 97 50 51 52 eller til Hogne Haktorson, tlf. 911 05 982.

Det er planlagt at Roald Breistein møter fra sekretariatet, på dette møtet.

Nils Gunnar Toppe
nestleder i kontrollutvalget

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevet underskrift

Kopi: Vararepresentanter til kontrollutvalget
Leder i fellesrådet
Revisor
Kirkevergen

Sakliste

Utvals- saknr	Innhald	Arkiv- saknr	U.Off
Godkjenningssaker			
GK 1/20	Godkjenning av innkalling og sakliste		
GK 2/20	Godkjenning av møteprotokoll fra møte i kontrollutvalget 19.11.2019		2020/28
Politiske saker			
PS 1/20	Kirkevergen orienterer om BKF's tilpasning til ny personvernlov		2018/2
PS 2/20	Konstituering av kontrollutvalget - Valg av leder		2019/83
PS 3/20	Anbefalinger etter evaluering av arbeidet i kontrollutvalget i valgperioden 2015 - 2019		2019/83
PS 4/20	Forslag til kontrollutvalget i BKF for valgperioden 2019 - 2023		2017/79
PS 5/20	Vedtatt budsjett for kontrollarbeidet i 2020 - Konsekvenser for aktiviteten i kontrollutvalget		2020/21
PS 6/20	Årsmelding for kontrollutvalget i BKF for 2019		2020/25
PS 7/20	Møteplan for kontrollutvalget i BKF for 2020		2020/27
PS 8/20	Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 - 2024 - Godkjenning av prosjektplan		2019/51
PS 9/20	Nyttig informasjon for kontrollutvalget i starten av valgperioden		2019/83
PS 10/20	Rutiner i kontrollutvalget		2019/83
PS 11/20	Taushetsplikt i kontrollutvalget		2019/83
PS 12/20	Hvordan melde avbud til møtene i kontrollutvalget		2019/83
PS 13/20	Handlingsplan - Forvaltningsrevisjon av ansvars-, rolle og myndighetsfordeling mellom kirkevergen og menighetene		2018/59
PS 14/20	Kurs i regi av Deloitte første halvår 2020		2018/53
PS 15/20	Eventuelt		2020/26
Referatsaker			
RS 1/20	Vedtak i fellesrådet 11.12.2019 Budsjett 2020		2020/21
RS 2/20	Møteprotokoll etter møte i Den norske kirkes kontrollutvalg 25.10.2029		2019/25

Godkjenningssaker

GK 1/20 Godkjenning av innkalling og saksliste

Saknr: 2020/28-1
Saksbehandler: Roald Breistein

Saksgang

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd	2/20	04.02.2020

Godkjenning av møteprotokoll fra møte i kontrollutvalget 19.11.2019

Møteprotokoll fra møtet i kontrollutvalget 19.11.2019 er lagt ved saken.

Utvalg: Kontrollutvalget
Møtested: Lyderhorn, Aasegården
Dato: 19.11.2019
Tidspunkt: 17:00 – 18.50

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Karl Johan Hallaråker	Leder	
Jorid Laura Vingen Endal	Nestleder	
Nils Gunnar Toppe	Medlem	
Petter Bjerksund	Medlem	

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Navn	Funksjon	Representerer
Per Kristian Erdal	Medlem	

Følgjande varamedlemmer møtte:

Navn	Møtte for	Representerer
------	-----------	---------------

Merknader

Per Kristian Erdal meldte forfall møtedagen, derfor ikke mulig å få tak i vara.

Andre som møtte:

Navn	Stilling
Espen Hordvik	Regnskapsrevisor i Deloitte
Kjersti Gjuvslund	Forvaltningsrevisor i Deloitte
Roald Breistein	Seniorrådgjevar i Hordaland fylkeskommune

Karl Johan Hallaråker
utvalgsleder

Roald Breistein
utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
PS 35/19	Godkjenning av innkalling og saksliste		
PS 36/19	Godkjenning av møteprotokoll fra forrige møte		
PS 37/19	Deloitte presenterer resultatet av interimstrevisjonen 2019		2017/82
PS 38/19	Bestilling av forvaltningsrevisjon og/eller eierskapskontroll		2017/91
PS 39/19	Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 - 2023 - Bestilling av prosjektplan		2019/51
PS 40/19	Referatsaker		
RS 14/19	Kontrollutvalget i Den norske kyrkja		2019/25
PS 41/19	Eventuelt		

PS 35/19 Godkjenning av innkalling og saksliste

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 19.11.2019

Behandling i møtet:

Det kom ikke frem noe under dette punktet.

Vedtak:

Sakliste og innkalling ble enstemmig vedtatt.

PS 36/19 Godkjenning av møteprotokoll fra forrige møte

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 19.11.2019

Behandling i møtet:

Det kom ikke frem noe under dette punktet.

Vedtak:

Møteprotokoll fra møte i kontrollutvalget 10.09.2019 ble enstemmig vedtatt.

PS 37/19 Deloitte presenterer resultatet av interimstrevisjonen 2019

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar oppsummering etter interimstrevisjon 2019 fra Deloitte til orientering.

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 19.11.2019

Behandling i møtet:

Regnskapsrevisor i Deloitte, Espen Hordvik, presenterte resultatet av den gjennomførte interimstrevisjonen og svarte på spørsmål fra kontrollutvalget.

Presentasjonen vil bli sendt kontrollutvalget etter møtet.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar oppsummering etter interimrevisjon 2019 fra Deloitte til orientering.

PS 38/19 Bestilling av forvaltningsrevisjon og/eller eierskapskontroll**Forslag til vedtak**

1. Kontrollutvalget ønsker at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon og/eller eierskapskontroll av
2. Deloitte blir bedt om å levere forslag til prosjektplan (-er) i tråd med de føringer utvalget har gitt, inkl. formål, problemstillinger, ev. avgrensinger, leveringstidspunkt og ressursbruk.
3. Forslag til prosjektplan (-er) bes levert sekretariatet senest innen 03.12. 2019.
4. Kontrollutvalget gir leder i utvalget, i samråd med sekretariatet, fullmakt til å godkjenne prosjektplanen (-e).
5. Prosjektplanen (-e) blir lagt frem for kontrollutvalget til orientering i første møte i 2020.

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 19.11.2019**Behandling i møtet:**

Kontrollutvalget ble enig om å be Deloitte lage et forslag til en prosjektplan for en kombinasjon av en forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll innen:

- Kontroll av fullmakter til AU og Kirkevergen, og hvordan fullmaktene blir praktisert.
- Eierskapskontroll av BKF sitt eierskap.

Moment/problemstillinger:

- Grensesnitt mot Akasia
- Delegasjonsreglement

Etter dette ble slikt vedtak enstemmig vedtatt-

Vedtak:

1. Kontrollutvalget ønsker at det blir gjennomført kombinasjon av en forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll innen:
 - Kontroll av fullmakter til AU og Kirkevergen, og hvordan fullmaktene blir praktisert.
 - Eierskapskontroll av BKF sitt eierskap.
2. Deloitte blir bedt om å levere forslag til prosjektplan i tråd med de føringer utvalget har gitt, inkl. formål, problemstillinger, ev. avgrensinger, leveringstidspunkt og ressursbruk.
3. Forslag til prosjektplan bes levert sekretariatet senest innen 03.12.2019.
4. Kontrollutvalget gir leder i utvalget, i samråd med sekretariatet, fullmakt til å godkjenne prosjektplanen.
5. Prosjektplanen blir lagt frem for kontrollutvalget til orientering i første møte i 2020.

PS 39/19 Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 - 2023 - Bestilling av prosjektplan**Forslag til vedtak**

1. Kontrollutvalget ber Deloitte innen 27.01.2020, lage et forslag til prosjektplan, som bl.a. inneholder hvordan analyse- og planarbeidet skal gjennomføres, ressursbruk og forventet levering. Prosjektplanen skal omfatte:
 - a. Hvordan risiko- og vesentlighetsvurdering av BKF's virksomhet skal gjennomføres.
 - b. Forslag til hvordan arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 – 2024 skal gjennomføres.
2. Forslag til prosjektplan skal legges frem for godkjenning i kontrollutvalget i første møte i ny valgperiode.
3. Kontrollutvalget ber om at prosessen blir lagt opp slik at forslag til plan for forvaltningsrevisjon kan legges frem for fellesrådet til godkjenning i juni 2020.

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 19.11.2019

Behandling i møtet:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget ber Deloitte innen 27.01.2020, lage et forslag til prosjektplan, som bl.a. inneholder hvordan analyse- og planarbeidet skal gjennomføres, ressursbruk og forventet levering. Prosjektplanen skal omfatte:
 - a. Hvordan risiko- og vesentlighetsvurdering av BKF's virksomhet skal gjennomføres.
 - b. Forslag til hvordan arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 – 2024 skal gjennomføres.
2. Forslag til prosjektplan skal legges frem for godkjenning i kontrollutvalget i første møte i ny valgperiode.
3. Kontrollutvalget ber om at prosessen blir lagt opp slik at forslag til plan for forvaltningsrevisjon kan legges frem for fellesrådet til godkjenning i juni 2020.

PS 40/19 Referatsaker

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 19.11.2019

Behandling i møtet:

Det ble gjort slikt vedtak.

Vedtak:

Referatsaken ble tatt til orientering.

PS 41/19 Eventuelt

Saksprotokoll i kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd - 19.11.2019

Behandling i møtet:

Første møte i kontrollutvalget i 2020 legges til 04.02.2020.

Leder i kontrollutvalget orienterte om at det blir innkalt til ekstraordinær generalforsamling i Akasia AS i neste uke. Han er også bedt om å delta i eiermøte i forkant.

Kontrollutvalget foreslår at det nye utvalget legger frem sak for fellesrådet der de foreslår for Den norske kirke at kontrollutvalg blir en del av den fremtidige kirkelige lovgivningen.

Ny kommunelov er vedtatt og det har skjedd en del endringer når det gjelder kontrollutvalget sitt arbeid som spesielt berører § 5 Forvaltningsrevisjon og § 6 Selskapskontroll i dagens regler for kontrollutvalget. Når det gjelder § 6 forvaltningsrevisjon er det i den nye kommuneloven tatt inn at plan for forvaltningsrevisjon også skal inneholde forvaltningsrevisjon i selskap som er heleid av kommunen. Det betyr videre at § 6 Selskapskontroll bør endre tittel til Eierskapskontroll.

Nåværende kontrollutvalg gir råd til det nye kontrollutvalget om at Regler for kontrollutvalget bør harmoniseres slik at de blir i tråd med ny kommunelov. Det vil i tilfelle også innbefatte at det kan gjennomføres forvaltningsrevisjon i selskap som er heleid av BKF eller sammen med andre organer innen Den norske kirke.

Etter dette ble slikt vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Første møte i kontrollutvalget i 2020 legges til 04.02.2020.
2. Kontrollutvalget foreslår at det nye utvalget legger frem sak for fellesrådet der de foreslår for Den norske kirke at kontrollutvalg blir en del av den fremtidige kirkelige lovgivningen.
3. Nåværende kontrollutvalg gir råd til det nye kontrollutvalget om at Regler for kontrollutvalget bør harmoniseres slik at de blir i tråd med ny kommunelov. Det vil i tilfelle også innbefatte at det kan gjennomføres forvaltningsrevisjon i selskap som er heleid av BKF eller sammen med andre organer innen Den norske kirke.

Politiske saker

PS 1/20 Kirkevergen orienterer om BKF's tilpasning til ny personvernlov

Saknr: 2018/2-19
Saksbehandler: Roald Breistein

Saksgang

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd	1/20	04.02.2020

Kirkevergen orienterer om BKF's tilpasning til ny personvernlov

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet ber om at kirkevergen kommer med ny skriftlig og muntlig orientering om status i tilpasningen til ny personvernlov i første møte i utvalget, høsten 2020.
2. Den skriftlige orienteringen bes sendt sekretariatet senest to uker før møtedato.
3. Informasjonen blir ellers tatt til orientering.

Sammendrag

Kontrollutvalget gjorde slikt vedtak i møte 20.02.2018:

1. *Kontrollutvalget ber kirkevergen til møte 08.05.2018 svare skriftlig på de 7 spørsmålene som går frem under drøftingspunktet over når det gjelder status i arbeidet med tilpassing til ny personvernlov. Det skriftlige svaret bes levert sekretariatet innen 17.04.2018.*
2. *I tillegg ber kontrollutvalget kirkevergen om å komme i møte 08.05.2018 for å orientere muntlig om saken.*
3. *Kontrollutvalget ber om at svar på de 7 spørsmålene til kirkevergen også omfatter hva BKF har foretatt seg ift. menighetene når det gjelder ny personvernlov.*

Oppfølgingen er i prosess og det har vært gitt orienteringer underveis.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen handskreven underskrift

Vedlegg

- 1 Status på personvernarbeidet i Bergen kirkelige fellesråd januar 2020
- 2 Oppbevaring og behandling av personopplysninger i menighetene
- 3 Personvernerklæring 2017 Den norske kirke

Saksutgreiing

Bakgrunn for saken

De 7 spørsmålene det blir vist til i punkt 1 i vedtaket over lyder slik:

1. *Er det pekt ut noen som jobber med ny personvernlov?*
2. *Er det laget protokoll som viser hva som er samlet inn av personopplysninger?*
3. *Er det inngått databehandleravtaler, og er disse oppdatert?*
4. *Er det opprettet personvernombud/rådgiver?*
5. *Er personvernerklæringen oppdatert?*
6. *Er det innebygd personvern i kommunen sine datasystemer?*
7. *Er det vurdert å få vennligsinnede hackere til å teste datasystemer?*

Kirkeverge, Asbjørn Vilkenen, og Anne B. Jønsson orienterte i møte 08.05.2018, 4.12.2018 og 28.05.2019 om BKF 's tilpasning til ny personvernlov og det ble i siste møte gjort slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalet ber om at kirkevergen kommer med ny skriftlig og muntlig orientering om status i tilpasningen til ny personvernlov i første møte i utvalget i 2020.*
2. *Den skriftlige orienteringen bes sendt sekretariatet senest to uker før møtedato.*
3. *Informasjonen blir ellers tatt til orientering.*

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalget har vedtakskompetansen i denne saken, jf. regler for kontrollutvalget §§ 2 og 3.

Vurderinger og virkninger

Skriftlig svar fra kirkevergen i forhold til punkt 1 i vedtaket over er mottatt og ligger ved saken. Av det mottatte svaret går det frem at BKF er kommet en god del lenger med arbeidet med personvern siden det forrige kontrollutvalget fikk orientering i mai 2019. Det er satt i gang en rekke positive prosesser på området og det kommer bl.a. frem at Den norske kirke har ansatt personvernombud som tiltrådte 01.10.2019. Det går videre frem at det fortsatt gjenstår noe arbeid før alt er ferdig gjennomført.

Det er også avtalt at kirkevergen kommer i møte for å orientere muntlig om saken.

Konklusjon

Dersom det ikke kommer frem noe spesielt i kirkevergens muntlige orientering, anbefales det at kontrollutvalget tar informasjonen til orientering. Det anbefales i tillegg at kontrollutvalget ber om å få ny skriftlig og muntlig orientering om status i tilpasningen til ny personvernlov i første møte i utvalget høsten 2020.

Status på personvernarbeidet i Bergen kirkelige fellesråd - til Kontrollutvalget i møte 4.februar 2020

BKFs administrasjon har ikke vært så veldig aktive med opplæring/særskilt fokus på personvern denne høsten, da vi har avvventet litt det nyansatte personvernombudet som startet 1.oktober. Dette signaliserte vi i statusrapporten til forrige Kontrollutvalg.

Sikkerhetsutvalget (Kirkerådet)

Det er nå i ferd med å etableres et personvernsystem i Dnk, som vil bli en veldig god støtte for fellesrådene i sitt arbeid. Mye av den kompetanse og støtte som er blitt etterlyst siden 2018 er nå på plass.

Den norske kirkes personvernombud, Nils Indahl, tiltrådte sin stilling 1.oktober 2019.

I tillegg er det etablert «Nye» Sikkerhetsutvalget, som består av representanter for Kirkerådet, Kirkepartner, KA og fellesrådene. Fra fellesrådene er utpekt Rune Johansen fra Trondheim og undertegnede fra Bergen.

Sikkerhetsutvalget har i første omgang valgt å jobbe med Den norske kirke som trossamfunn, for deretter å konsentrere seg om gravplassforvaltningen og arbeidsgiveransvaret på et senere tidspunkt. Disse områdene har behandlingsansvaret entydig plassert i det enkelte rettssubjektet.

Status etter Sikkerhetsutvalgets møte på Gardermoen 22.januar er som følger:

- Tilslutningsavtaler for det enkelte fellesråd er snart klare til utsendelse.
- Det legges opp til avtaler om delt behandlingsansvar, som vil tydeliggjøre og regulere det felles ansvar lokal behandlingsansvarlig (fellesråd/sokn) og sentral behandlingsansvarlig (Kirkerådet) har for medlems- og publikumsoppfølging innen trossamfunnet Dnk.
- Kirkerådet har gjennomført fire tilsyn hos lokale fellesråd i 2019, og disse har vært nyttige i forhold til å utarbeide mal for bl.a protokoll over behandling av personopplysninger. Malen vil etter hvert bli tilgjengeliggjort via Kirkens intranett, og den vil en del definisjoner, vurderinger og rettsgrunnal være ferdig utfylt fra sentralt hold. Dette vil forenkle fellesrådenes arbeid samt sikre kvaliteten på de protokollene som lages. Det planlegges nye tilsyn i 2020.
- Personvernombudet jobber nå bl.a. med informasjonsinnhenting om ulike systemer for avvikshåndtering og etterlevelse av personvernforordningen
- Fokus på opplæring i etterkant av tilslutningsavtalene

BKFs fokus på personvern

Det ble i september sendt ut et brev fra administrasjonssjef Mona Gangsøy Eide til områdelederne på menighetsområdet, som skulle distribueres ut til administrasjonslederne og gjennomgås i administrasjonsledersamlinger.

Det tok opp følgende tema:

1. Håndtering av papirdokument på kontorene
2. Personopplysninger i dokument på filområde på serveren
3. Personopplysninger i fagsystemene

4. Hva kan vi bruke personopplysninger til?
5. Håndtering av e-post
6. Svar på telefonhenvendelser
7. Håndtering av spørsmål om å få slettet personopplysninger
8. Frivilliges håndtering av personinformasjon
9. Samtykkeerklæringer

Brevet vedlegges til utvalgets informasjon.

Databehandleravtaler

Vi mangler fortsatt to databehandleravtale, med hhv Akasia og fagsystemet Gravlund (gravarkivet). Det har vært avholdt et par møter med kirkeverge, økonomisjef, administrasjonssjef samt undertegnede, hvor avtaleutforming har vært drøftet. Ved henvendelse til Dnks personvernombud, er vi nå blitt anbefalt å avvente dette et par uker. Det foreligger nå en EU-godkjent standard databehandleravtale på dansk, som personvernombudet arbeider med å få oversatt til norsk.

Et oppfølgingspunkt i databehandleravtalene som vil bli lagt vekt på ved tilsyn, og som vi dermed må merke oss, er viktigheten av aktivt å benytte revisjonsadgangen i disse avtalene.

Protokoll for behandling av personopplysninger

BKF utarbeidet behandlingsprotokoll i 2018 ut fra vår forståelse av protokollens funksjon. Det er derfor betryggende å se at den forslåtte malen for protokoll, som etter hvert blir lagt ut, er bygget opp på en tilsvarende måte. Vi må selvsagt sammenholde vår protokoll med malen og utvikle den videre, men det oppleves som en bekreftelse på at vi har jobbet godt med å oppfylle våre plikter etter personvernforordningen. Under forutsetning av at malen blir etter hvert tilgjengelig, vil det være en naturlig prosess videre for BKF å utvikle vår protokoll.

24.01.2020

Anne Bjordal Jønsson

Oppbevaring og behandling av personopplysninger i menigheten

Personvernerklæringen for Den norske kirke ble revidert i 2017 og er gjeldende. Den er grunnlaget for Bergen kirkelige fellesråds rutiner og retningslinjer for håndtering og oppbevaring av personopplysninger. Alle menigheter som har nettside via kirken.no, får opp en info-boks ved start som viser til [Personvernerklæringen](#). Det er denne personvernerklæringen det vises til videre i dette dokumentet.

Alle menighetsansatte bør sette seg inn i denne for å følge opp det vi lover våre medlemmer og brukere. Her følger en oppsummering av de viktigste punktene, sammen med en oversikt over våre gjeldende rutiner i forhold til personvern:

1. Håndtering av papirdokument på kontorene

Personopplysninger skal som hovedregel kun oppbevares elektronisk. Utskrift av personopplysninger skal kun skje dersom det er helt nødvendig, og det er det ofte. Alle dokument som inneholder navn på medlemmer i Dnk, inneholder sensitiv informasjon og skal behandles deretter.

Alle ansatte bes om å bruke skriverdriveren «BKF sikkerprint Ricoh...». Dette er for å sikre at den som har skrevet ut dokumentet, også er den som står ved skriveren og tar imot papiret. Dette er et viktig tiltak for trygg behandling av personopplysninger på papir.

Dokumenter med personopplysninger skal ikke ligge fremme på bord eller pulter. Permer med dokumenter med personopplysninger skal ikke stå i åpne hyller/skap på kontor som er ulåst eller der mange har nøkkel til kontoret. Alle som har papirdokument med personopplysninger, skal ha låsbare skap for oppbevaring av disse.

Ved bruk av lister i fellesareal (f.eks. oppropslister) er det viktig at disse ikke inneholder sensitiv informasjon. Listene skal oppbevares forsvarlig og ikke «ligge og slenge».

Når det ikke lenger er nødvendig å ha opplysningene på papir, skal papirene makuleres.

2. Personopplysninger i dokument på filområde på serveren

Informasjon med personopplysninger skal som hovedregel legges i fagsystemet Medarbeideren eller, eller i det elektroniske arkivet Public 360. Noen ganger er det likevel hensiktsmessig å ha informasjonen i Excelark eller Word-dokument for bearbeiding/systematisering.

Disse skal da oppbevares forsvarlig:

- Lagres på Kirkepartners servere, enten på personlig område, eller på fellesområde som kun kan ses av ansatte som har tilgang til det aktuelle området.
- Ikke lagres lokalt på PC, verken jobb PC eller privat PC
- Som hovedregel skal personopplysninger ikke sendes på e-post. (*Men hva med: Lister over kirkeverter? Vaktlistene og deltakerlistene til frivillige ledere på leir eller andre arrangementer?*)
- Slett når det ikke lenger er behov for dokumentet. Hvis det bør beholdes for fremtiden, skal det legges i Elektronisk arkiv, P360 og slettes fra filområde.

3. Personopplysninger i fagsystemene

I Medarbeideren kan vi oppbevare personopplysninger, og i noen sammenhenger også sensitive personopplysninger.

Opplysninger kommer inn i Medarbeideren på 3 forskjellige måter:

- Informasjonen hentes fra medlemsregisteret, enten ved at det lastes ned en hel gruppe (f.eks. konfirmanter, 4-åringer eller andre) eller ved at det søkes frem en enkeltperson som hentes inn.
- En person legges inn manuelt med navn, adr og annet
- En person melder seg på et arrangement, og blir da lagret i Medarbeideren med den informasjonen som oppgis ved påmeldingen

Sensitiv informasjon kan oppbevares i Medarbeideren, f.eks. informasjon om allergier. ***Dette skal imidlertid slettes når vi ikke har behov for det lenger. Det vil si etter konfirmantåret, arrangementet eller annet.***

Den ansvarlige for konfirmantene / arrangementet har ansvar for at sensitiv informasjon slettes.

Her følger noen innspill til lokale samtaler rundt dette:

- Hver juni: konfirmantansvarlig går gjennom og sletter sensitiv informasjon. Dette kan gjøres i samme arbeidsrutine som overføring av konfirmanter til Labora menighet for kirkebokføring. Dersom det er informasjon som andre ansatte trenger å vite videre, pga at konfirmanten skal fortsette i ungdomsarbeidet, må dette håndteres (*Hvordan? Skal vi be om nytt samtykke?*)
- Etter hvert trosopplæringsarrangement: Sensitiv informasjon skal slettes fra medarbeideren (*hva med behovet for å ta vare på dette til neste års eventuelle arrangement? Og eventuelt pårørendes forventning om at vi vet, og at de skal slippe å informere om det samme hver gang?*)
- Hvor langt tilbake skal vi ta vare på deltakerlister?
- Hvor langt tilbake skal vi ta vare på lister over frivillige medarbeidere på div arrangement?

4. Hva kan vi bruke personopplysninger til?

I Den norske kirkes personvernerklæring står det følgende:

«Den norske kirke bruker informasjon fra medlemsregister:

- *til å fastsette hvem som kan stemme ved kirkevalg,*
- *i prestens arbeid,*
- *ved innkalling til menighetsmøter,*
- *til å gi tilbud om kirkelig opplæring eller diakonale tiltak,*
- *i innsamlingsarbeid,*
- *i barne- og ungdomsarbeid, og*
- *i forbindelse med øvrige tiltak for å ivareta de kirkelige organers ansvar etter kirkeloven.»*

Dette kan vi ikke bruke personopplysninger til:

«Den norske kirke kan ikke sende dine personopplysninger til noen andre eller publisere dem uten at du har sagt at det er greit. Den norske kirke har ikke lov til å sende opplysninger om deg til andre uten at du har sagt at det er greit (gitt ditt samtykke). Dette gjelder også for publisering av personopplysninger om deg på internett.»

5. Håndtering av e-post

I Den norske kirkes personvernerklæring står følgende om håndtering av henvendelser fra publikum:

«Kirkerådet svarer på meldinger fra publikum på e-post og på sosiale medier som Twitter, Instagram og Facebook. Ikke send spørsmål som inneholder sensitive personopplysninger på Facebook eller på e-post. Dette fordi å sende sensitive personopplysninger over Facebook eller e-post ikke er sikkert nok. Det er spesielt viktig at du ikke sender ditt fødselsnummer på e-post. En sensitiv personopplysning kan for eksempel være informasjon om at noen er medlem av Den norske kirke, eller at noen er allergisk mot nøtter. Hvis noen likevel sender Den norske kirke et spørsmål som inneholder sensitive personopplysninger på Facebook eller per e-post, besvares denne uten at sensitive personopplysninger oppgis. En e-post som inneholder sensitive personopplysninger blir ikke sendt videre, men slettes fra innboksen, og settes inn i arkivsystemet.»

Rutiner for alle medarbeidere:

- Ikke send personopplysninger eller sensitiv informasjon på e-post ut av organisasjonen
- E-post sendt fra en @kirken.no til en annen @kirken.no er sikker, da den ikke går ut på Internett
- E-poster til alle @akasia.no - adresser blir kryptert av mailsystemet. Dette har vi fått bekreftet fra Kirkepartner og Akasia.
- Ved masseutsending av informasjon til f.eks alle konfirmanter, skal mottakerne alltid kun stå i blindkopi-feltet
- I tilsettingsaker: Utvidet søkerliste skal ikke sendes til AU/MR pr epost. Det skal gis innsyn i søknadspapirene via WebCruiter til administrasjonsleder, menighetsrådsleder og sokneprest. Alle andre i MR skal få tilsendt offentlig søkerliste. Utvidet søkerliste skrives ut på farget papir og deles ut før eller i møtet, og samles inn etterpå.

6. Svar på telefonhenvendelser

Hva har vi lov til å svare på i forskjellige sammenhenger? Alle ansatte har signert taushetserklæring, og generelt må vi forholde oss til taushetsreglene i forvaltningsloven. Dette vil bli omtalt nærmere i opplæringsløp våren 2019.

Hvis noen spør om når NN skal gravlegges / døpes / konfirmeres / vies? Brev fra departementet til KA i 2006: Offentliggjøring av kirkelig gravferd

De forskjellige på Kirketorget har forskjellig praksis, hva er / bør være praksis i menighetene? Dette vil vi arbeide videre med å få gode rutiner på.

7. Håndtering av spørsmål om å få slettet personopplysninger

Ulovlig info: Dersom vi oppbevarer personopplysninger som vi ikke har lov til å behandle, kan vi bli bedt om å slette disse. Dette står i personvernerklæringen: *«Hvis du har fått vite at Den norske kirke behandler noen av dine personopplysninger som det ikke er lov til å behandle, kan du be om at Den norske kirke ikke lenger skal behandle disse personopplysningene. Det kan for eksempel være at du har fått vite at Den norske kirke har behandlet opplysninger om deg som du ikke har samtykket til, eller at Den norske kirke har lagret flere personopplysninger om deg i medlemsregisteret enn det er lov til. Hvis Den norske kirke ikke har lov til å behandle dine personopplysninger, skal opplysningene slettes.»*

Feil informasjon: Hvis vi har lagret feil informasjon, skal den slettes eller rette opp. Dette står i personvernerklæringen: *«Du kan be om at Den norske kirke skal slette eller rette personopplysninger om deg som ikke stemmer. Hvis du viser behandlingsansvarlig at de opplysningene Den norske kirke har om deg ikke stemmer, må opplysningene slettes eller rettes.»*

Skal lagres: Noe informasjon skal vi ta vare på, og det kan ikke slettes. Dette står i personvernerklæringen: «*Fordi Den norske kirke må lagre visse opplysninger om deg som medlem, dåp, konfirmasjon, vigsel og gravferd, er det noen opplysninger det ikke er lov til å slette.*»

For å kunne innfri kravet om å finne, rette og eventuelt slette personopplysninger, må vi ha kontroll på hvor opplysningene ligger.

Agrando arbeider med sletterutiner for fagsystemene vi bruker fra dem. Dersom vi får henvendelser om sletting før det digitale systemet er klart, vil Agrando utføre slettejobben for oss.

8. Frivilliges håndtering av personinformasjon

Lage enkle og felles regler for lister og bilder

Etter vår vurdering må behandlingsansvaret for frivillige ligge hos det enkelte menighetsråd. Vi avventer at den planlagte atferdsnormen fra Kirkerådet vil avklare denne problemstillingen.

9. Samtykkeerklæringer

- Hvor trenger vi samtykkeerklæring? Kanskje det holder med informasjon om at det som oppgis i et bestemt felt blir forsvarlig lagret til arrangementet / konfirmantåret er gjennomført. Jamfør teksten i personvernerklæringen: «*I menighetenes forberedelser til konfirmasjon, er det ikke uvanlig at Den norske kirke samler inn informasjon om konfirmanten har noen allergier som kirkens ansatte må ta hensyn til. Allergi er et eksempel på en sensitiv personopplysning og det bare er lov å lagre slike opplysninger inntil konfirmasjonen er ferdig og Den norske kirke ikke har bruk for å ta vare på opplysningene lenger.*»
- Vi har samtykkeerklæring ifm konfirmantnavn i menighetsblad / bilder på nett og annet. Er de godt nok formulert? Skal vi lage en standardformulering?
- Er det annet vi trenger samtykkeerklæringer på, og hvem kan eventuelt utarbeide tekst?
- Påmeldinger gjøres i dag elektronisk. Kan vi utarbeide standard samtykke-erklæringer i sammenhenger der det er behov for dette?

Kirkerådets personvernerklæring

Denne personvernerklæringen forteller hvordan og hvorfor Den norske kirke samler inn og bruker personopplysninger.

Innhold

1. Hva menes med...?	2
Hva er personvern?	2
Hva er en personopplysning?	2
Hva er sensitive personopplysninger?.....	2
Hva er behandlingsansvar?.....	3
Hva er en databehandler?	3
Hva er en databehandleravtale?	3
Hva er en informasjonskapsel?.....	3
2. Hvem har ansvaret for personopplysningene som Den norske kirke behandler?	3
Behandling av personopplysningene til medlemmer av Den norske kirke.....	3
Behandling av personopplysninger til ansatte	4
3. Hvilke personopplysninger behandler Den norske kirke om Den norske kirkes medlemmer og hvorfor?	4
Opplysninger som lagres i Den norske kirkes medlemsregister	4
Andre opplysninger	4
Hvorfor behandler Den norske kirke personopplysninger?	5
4. Hvilke personopplysninger samler Den norske kirke inn fra internett?	5
Kirken.no.....	5
Informasjonskapsler	5
Spørsmål fra publikum.....	6
5. Den norske kirke behandler mine personopplysninger – hva er mine rettigheter?	7
Du har rett til å få informasjon om hvordan Den norske kirke behandler personopplysninger	7
Du har rett til å få vite hvilke av dine personopplysninger som Den norske kirke behandler7	
Den norske kirke kan ikke sende dine personopplysninger til noen andre eller publisere dem uten at du har sagt at det er greit	7
Du kan kreve at Den norske kirke ikke skal behandle noen av dine personopplysninger lenger, eller at vi skal slette de eller rette de hvis personopplysningene er feil	8
Du kan klage på Den norske kirkes behandling av dine personopplysninger	8
Du kan kreve at Den norske kirke svarer deg innen 30 dager.....	9
6. Hvordan behandler Kirkerådet personopplysninger?.....	9

Hvilke personopplysninger behandler Kirkerådet?	9
Hvilke personopplysninger behandles i Kirkerådets arkiv- og saksbehandlingssystem?.....	9
Hvilke opplysninger offentliggjør Kirkerådet?.....	10
Hvordan behandler Kirkerådet personopplysninger ved bruk av e-post og telefon?	10
Lagres noen av mine personopplysninger hvis jeg besøker Kirkerådet i Kirkens hus?	10
Kameraovervåkning.....	10
Rutiner for besøkende.....	11
Hvilke personopplysninger om ansatte behandler Kirkerådet?.....	11
Lønn og personal	11
Informasjon om ansatte på kirken.no og på intranettet	11
Søknader.....	11
Lagrer Kirkerådet informasjon om hvilke søk ansatte gjør på intranettet?.....	11
7. Hvem kan jeg kontakte for å få mer informasjon?	12
8. Referanser	12

1. Hva menes med...?

Hva er personvern?

Personvern betyr at du skal kunne bestemme over opplysninger om deg selv. Du skal kunne bestemme hvilke opplysninger om deg du vil dele, og med hvem. Hvis du er under 15 år, skal du i større grad få bestemme dette ettersom du blir eldre.

Hva er en personopplysning?

En personopplysning er alle opplysninger som kan knyttes til deg som enkeltperson.ⁱ I tillegg til opplysninger som navn, fødselsdato, adresse, telefonnummer og e-postadresse, kan også bilnummer, bilder og informasjon om hvilke spill du spiller på internett eller informasjon om hva du har kjøpt på internett være personopplysninger.

Det står i personopplysningsloven at de som behandler dine personopplysninger må ha lov til å behandle dem.ⁱⁱ Noen får lov til å behandle dine personopplysninger hvis du sier at det er greit (samtykker) eller hvis det står i loven at de kan behandle dine personopplysninger. Hvis du er under 15 år er det dine foreldre som må si at det er greit at noen behandler dine personopplysninger.

Hva er sensitive personopplysninger?

Sensitive personopplysninger er alle opplysninger om hva du tror på, om hvilket parti du stemmer på, om din helse, om din seksuelle orientering, om du har vært i fengsel eller siktet for noe straffbart, eller om du er medlem i en fagforening.ⁱⁱⁱ Det står i personopplysningsloven at de som behandler dine sensitive personopplysninger, må beskytte dem slik at ingen andre får se dem.^{iv}

Hva er behandlingsansvar?

Den som har lov til å behandle personopplysninger kalles behandlingsansvarlig. Den som er behandlingsansvarlig skal beskytte dine personopplysninger, og ellers følge det som står i personopplysningsloven.^v

Hva er en databehandler?

Den som behandler personopplysninger på vegne av den behandlingsansvarlige kalles databehandler. Den som leverer et datasystem for en behandlingsansvarlig vil for eksempel være en databehandler.^{vi}

Hva er en databehandleravtale?

Den behandlingsansvarlige og databehandleren må avtale hvilke opplysninger som databehandleren skal behandle og hvordan disse skal behandles. Dette skal fastsettes i en avtale som kalles databehandleravtale.^{vii}

Hva er en informasjonskapsel?

En informasjonskapsel er en liten tekstfil som er lagret på datamaskinen din, og som inneholder informasjon om deg som gjør det enkelt for nettstedene og kjenne deg igjen hvis du har besøkt nettsiden før. Et annet navn på en informasjonskapsel er en «cookie».

2. Hvem har ansvaret for personopplysningene som Den norske kirke behandler?

Behandling av personopplysningene til medlemmer av Den norske kirke

Det er to instanser som har ansvaret for at personopplysningene til medlemmer av Den norske kirke behandles riktig:

1. Kirkemøtet har ansvaret for hele Den norske kirkes medlemsregister.^{viii} I praksis er dette ansvaret delegert fra Kirkemøtet til Kirkerådet^{ix} og ansvaret ligger til daglig hos direktør for Kirkerådet.^x Dette ansvaret kalles «sentralt behandlingsansvar».
2. Kirkevergen er leder for et kirkelig fellesråd, og har ansvaret for de personopplysningene som behandles i det fellesrådet kirkevergen er leder.^{xi} Kirkevergens ansvar kalles «lokalt behandlingsansvar».

Behandlingsansvaret er solidarisk.^{xii} Det betyr at sentralt behandlingsansvarlig både har ansvaret for sin egen behandling av personopplysninger i medlemsregisteret og alle fellesråd sin behandling av medlemmers personopplysninger.

Hva er Kirkemøtet?

Kirkemøtet er «kirkens storting» og er Den norske kirkes øverste representative organ.

Kirkemøtet består av medlemmer fra de elleve bispedømmerådene. Disse blir valgt under kirkevalget hvor medlemmer av Den norske kirke har stemmerett.

Hva er Kirkerådet?

Den norske kirke bruker betegnelsen «Kirkerådet» både om det valgte Kirkerådet som velges for 4 år av gangen av medlemmene på Kirkemøtet, og om Kirkerådets sekretariat som består av ansatte i Den norske kirke og som styres av direktøren for Kirkerådet.

Solidarisk ansvar vil si at hvis personopplysninger ikke blir behandlet riktig, vil både sentralt behandlingsansvarlig og den lokale behandlingsansvarlig sammen være ansvarlige for det som har skjedd.

Behandling av personopplysninger til ansatte

Det er arbeidsgiver som har ansvaret for at personopplysninger om ansatte behandles på riktig måte. Hvem som er din arbeidsgiver i Den norske kirke, avhenger av hvor du er ansatt.

Hvis du er ansatt i Kirkerådet, er det Kirkerådet ved direktøren som er din arbeidsgiver, mens hvis du er ansatt i på et fellesråds kontor, er det fellesrådet ved daglig leder for fellesrådet (kirkevergen) som er arbeidsgiver.

3. Hvilke personopplysninger behandler Den norske kirke om Den norske kirkes medlemmer og hvorfor?

Opplysninger som lagres i Den norske kirkes medlemsregister

Den norske kirke behandler personopplysninger om medlemmer i Den norske kirkes medlemsregister. Det står i kirkeloven § 37 at Den norske kirke skal lagre opplysninger om hvem som er medlemmer og tilhørende, og om hvem som er døpt, konfirmert, begravet samt hvem som har giftet seg i kirken.

I regelverket *forskrift om Den norske kirkes medlemsregister* står det hvilke bestemte personopplysninger som skal lagres i medlemsregisteret:

Medlemskap: navn, adresse, fødselsnummer, kode for familietilhørighet (sivil status, foreldre, søsken og eventuelt barn), kirkelig status (medlem / hørende inn under), dåp eller innmelding (dato og sted), valgkrets og hvilket sokn man er bosatt i.^{xiii}

Dåp: den døptes navn og fødselsnummer, navn og fødselsnummer på foreldre, navn på faddere, dato og sted for dåpen.^{xiv}

Konfirmasjon: konfirmantens navn, fødselsnummer og dåpsdato, dato og sted for konfirmasjonen.^{xv}

Vigsel (det å gifte seg): navn og fødselsnummer for de som har inngått ekteskap, og dato og sted for vigsel.^{xvi}

Gravferd (det å bli begravet): navn på og fødselsnummer for den avdøde, dato for dødsfall, og dato og sted for begravelsen.^{xvii}

Andre opplysninger

Menigheter i Den norske kirke samler også inn andre personopplysninger som ikke skal lagres i medlemsregisteret, men som lagres elektronisk på ditt lokale kirkekontor. Dette er personopplysninger som Den norske kirke behandler fordi du har sagt (gitt samtykke til) at vi kan behandle dine personopplysninger.^{xviii}

I menighetenes forberedelser til konfirmasjon, er det ikke uvanlig at Den norske kirke samler inn informasjon om konfirmanten har noen allergier som kirkens ansatte må ta hensyn til. Allergi er et eksempel på en sensitiv personopplysning og det bare er lov å lagre slike opplysninger inntil konfirmasjonen er ferdig og Den norske kirke ikke har bruk for å ta vare på opplysningene lenger.^{xix}

Hvorfor behandler Den norske kirke personopplysninger?

Den norske kirke behandler personopplysninger for å ivareta medlemmer av Den norske kirkes interesser. Dette utføres ved å holde oversikt over hvem som er medlemmer, hvem som er døpt, konfirmert, hvem som har giftet seg og hvem som er gravlagt i kirken.

I *forskrift om Den norske kirkes medlemsregister*^{xx} står det hva Den norske kirke kan bruke medlemsregisteret til.

Den norske kirke bruker informasjon fra medlemsregister:

- til å fastsette hvem som kan stemme ved kirkevalg,
- i prestens arbeid,
- ved innkalling til menighetsmøter,
- til å gi tilbud om kirkelig opplæring eller diakonale tiltak,
- i innsamlingsarbeid,
- i barne- og ungdomsarbeid, og
- i forbindelse med øvrige tiltak for å ivareta de kirkelig organers ansvar etter kirkeloven.

4. Hvilke personopplysninger samler Den norske kirke inn fra internett?

Kirken.no

Den norske kirkes nettside, www.kirken.no, er utviklet, driftes og vedlikeholdes av firmaet Making Waves. Making Waves bruker underleverandøren SysIT / Isky til drift av nettstedet og Siteseeker til drift av søkemotoren til nettsiden.

Kirkerådet og Making Waves har en egen databehandleravtale som regulerer hvilken informasjon Making Waves skal ha tilgang til, og hvordan informasjonen skal behandles.

Informasjonskapsler

Nettsiden til Den norske kirke bruker informasjonskapsler. Informasjonskapsler er små tekstfiler som plasseres på en datamaskin når man laster ned en nettside, for eksempel www.kirken.no.

Disse informasjonskapslene brukes på kirken.no:

- IDPorten_Cookie: Dette er en informasjonskapsel som brukes for å knytte brukere opp mot en id-portinnlogging. Brukere vil i denne sammenheng være ansatte som skal logge seg på kirken.no og foreta endringer på nettsiden.

- ASP.NET_SessionId: denne informasjonskapselen brukes for at programvareplattformen som kirken.no er bygget på og EpiServer (nettplattformen) skal fungere.
- ARRAffinity: dette er en informasjonskapsel som sørger for at kirken.no skal lastes på effektivt som mulig. Informasjonskapslene inneholder tilfeldige, men unike verdier som slettes med en gang en bruker av kirken.no lukker nettstedet.
- _utma, _utmb, _utmc, _utmt og _utmz: disse informasjonskapselene er fra Google Analytics. De samler informasjon om hvordan brukere av kirken.no benytter seg av nettstedet, men slettes fra brukerens nettleser når kirken.no blir lukket.

Informasjonen som genereres av slike informasjonskapsler ved bruk av kirken.no, inkludert brukerens IP-adresse, sendes til Google og lagres på servere i USA. Vi bruker anonymizeIP, en funksjon som gjør at en enkeltbruker ikke kan identifiseres. Google bruker denne informasjonen til å vurdere bruken av kirken.no, sammenstiller rapporter om aktiviteter på kirken.no for oss som eier nettstedet, samt for å yte andre tjenester i tilknytning til aktiviteter på kirken.no og bruk av internett.

Google kan også overføre denne informasjonen til tredjeparter. Google vil ikke koble din IP-adresse med annen informasjon Google har.

Den norske kirke bruker Google Analytics for å analysere bruken av kirken.no. Vi får informasjon om hvilke sider som er mest besøkt, hvor brukerne kommer fra, på hvilke tidspunkter nettsidene er mest besøkt osv.

- EpiServer-cookies
 - EpiServer.CMO.LPO: dette er en informasjonskapsel som lager en oversikt over hvilke nettsider som er mest populære.
 - EpiTrace: denne informasjonskapselen lagrer informasjon om hvilke nettsider som besøkes.

Nettsiden til Den norske kirke generer også informasjonskapsler for Twitter, Facebook, Youtube, adnxs og doubleclick.net.

Spørsmål fra publikum

Kirkerådet svarer på meldinger fra publikum på e-post og på sosiale medier som Twitter, Instagram og Facebook. Ikke send spørsmål som inneholder sensitive personopplysninger på Facebook eller på e-post. Dette fordi å sende sensitive personopplysninger over Facebook eller e-post ikke er sikkert nok.^{xxi} Det er spesielt viktig at du ikke sender ditt fødselsnummer på e-post.^{xxii} En sensitiv personopplysning kan for eksempel være informasjon om at noen er medlem av Den norske kirke, eller at noen er allergisk mot nøtter.^{xxiii}

Hvis noen likevel sender Den norske kirke et spørsmål som inneholder sensitive personopplysninger på Facebook eller per e-post, besvares denne uten at sensitive personopplysninger oppgis. En e-post som inneholder sensitive personopplysninger blir ikke sendt videre, men slettes fra innboksen, og settes inn i arkivsystemet.

5. Den norske kirke behandler mine personopplysninger – hva er mine rettigheter?

Du har rett til å få informasjon om hvordan Den norske kirke behandler personopplysninger

Alle har rett til å få informasjon om hvordan Den norske kirke behandler personopplysninger.^{xxiv} Den informasjonen du leser her er personvernerklæringen til Den norske kirke og den inneholder informasjon om hvordan Den norske kirke generelt behandler personopplysninger.

Du har rett til å få vite hvilke av dine personopplysninger som Den norske kirke behandler

Alle har rett til å få vite hvilke personopplysninger om deg som Den norske kirke behandler.^{xxv}

Hvis du ønsker å vite om du er medlem i Den norske kirke, kan du logge deg inn i [Den norske kirkes selvbetjeningsløsning](#).

Hvis du ønsker å vite hvilke av dine personopplysninger Den norske kirke eventuelt behandler, kan du enten ta kontakt med sentral eller lokal behandlingsansvarlig.

Sentral behandlingsansvarlig

Kirkerådet
Postboks 799 Sentrum
0106 Oslo

Telefon: 23 08 12 00

Faks: 23 08 12 01

E-post: post.kirkeradet@kirken.no

Lokal behandlingsansvarlig

Kontakt kirkevergen i det fellesrådet hvor du bor.

Datatilsynet har laget [et skjema](#) du kan bruke for å be om å få se dine personopplysninger.

Du kan også kreve å få se andre dokumenter som Den norske kirke behandler ved å vise til offentlighetsloven. Den norske kirke vil normalt ikke gi deg innsyn i andres personopplysninger,^{xxvi} men behandlingsansvarlig vil alltid vurdere om Den norske kirke kan gi deg innsyn.^{xxvii}

Den norske kirke kan ikke sende dine personopplysninger til noen andre eller publisere dem uten at du har sagt at det er greit

Den norske kirke har ikke lov til å sende opplysninger om deg til andre uten at du har sagt at det er greit (gitt ditt samtykke). Dette gjelder også for publisering av personopplysninger om deg på internett.

Men, noen ganger kan Den norske kirke gi dine personopplysninger til andre uten at du kan si nei til det:

1. Hvis du for eksempel har skrevet på Facebook at du har døpt barnet ditt, eller at du har blitt konfirmert, har du frivillig gjort disse opplysningene kjent for «alle». Den norske kirke kan publisere opplysninger som du har offentliggjort på denne måten uten å spørre deg om det er greit først.
2. Den norske kirke må^{xxviii} gi offentlige myndigheter som Kulturdepartementet eller Riksrevisjonen tilgang til informasjon i medlemsregisteret for at de skal sjekke at Den norske kirke følger trossamfunnsloven og registrerer medlemstall på riktig måte (lov om tilskott til livssynssamfunn).

Du kan kreve at Den norske kirke ikke skal behandle noen av dine personopplysninger lenger, eller at vi skal slette de eller rette de hvis personopplysningene er feil

Hvis du har fått vite at Den norske kirke behandler noen av dine personopplysninger som det ikke er lov til å behandle, kan du be om at Den norske kirke ikke lenger skal behandle disse personopplysningene.^{xxix} Det kan for eksempel være at du har fått vite at Den norske kirke har behandlet opplysninger om deg som du ikke har samtykket til, eller at Den norske kirke har lagret flere personopplysninger om deg i medlemsregisteret enn det er lov til. Hvis Den norske kirke ikke har lov til å behandle dine personopplysninger, skal opplysningene slettes.

Du kan be om at Den norske kirke skal slette eller rette personopplysninger om deg som ikke stemmer.^{xxx} Hvis du viser behandlingsansvarlig at de opplysningene Den norske kirke har om deg ikke stemmer, må opplysningene slettes eller rettes. Fordi Den norske kirke må lagre visse opplysninger om deg som medlem, dåp, konfirmasjon, vigsel og gravferd, er det noen opplysninger det ikke er lov til å slette. For opplysninger om hva Den norske kirke må lagre av personopplysninger, se ovenfor under punkt 3.

Du kan også kreve at Den norske kirke skal slette opplysninger om deg hvis opplysningene er «sterkt belastende» for deg.^{xxxi} At noe er «sterkt belastende» betyr at det er alvorlig. Et eksempel kan være at en fadder har misbrukt et dåpsbarn etter at barnet ble døpt. I en slik situasjon vil Den norske kirke alltid slette fadderens navn fra den registrerte dåpen.

Du kan klage på Den norske kirkes behandling av dine personopplysninger

Hvis du ønsker å klage på hvordan Den norske kirke har behandlet dine personopplysninger, eller opplysninger som er offentliggjort på internett, må du ta kontakt med sentral eller lokal behandlingsansvarlig. Husk å fortelle hva du mener er feil med behandlingen.

Sentral behandlingsansvarlig

Kirkerådet
Postboks 799 Sentrum
0106 Oslo

Lokal behandlingsansvarlig

Kontakt kirkevergen i det fellesrådet hvor du bor.

Telefon: 23 08 12 00
Faks: 23 08 12 01

E-post: post.kirkeradet@kirken.no

Du kan kreve at Den norske kirke svarer deg innen 30 dager

Den norske kirke skal svare på spørsmål fra deg om personopplysninger innen 30 dager.^{xxxii} Hvis behandlingsansvarlig ser at Den norske kirke ikke klarer å svare deg innen 30 dager fordi saken din er spesielt vanskelig, skal Den norske kirke gi deg informasjon om hvorfor og når du kan forvente deg et svar.^{xxxiii}

6. Hvordan behandler Kirkerådet personopplysninger?

Hvilke personopplysninger behandler Kirkerådet?

	<i>Grunnlag</i>	<i>Melding eller konsesjon</i>	<i>Sensitive personopplysninger</i>
<i>Lønn og personal</i>	Personopplysningsloven § 8 bokstav f)	Unntatt fra personopplysningsforskriften § 7-16	Ja
<i>Medlemsregister*</i>	Kirkeloven § 37, se forskrift om Den norske kirkes medlemsregister § 2	Unntatt fra konsesjonsplikt ^{xxxiv}	Ja
<i>Spørsmål fra publikum som inneholder sensitive personopplysninger</i>	Opplysninger gitt uoppfordret, jf. personopplysningsloven § 9 første ledd bokstav a)	Unntatt fra konsesjonsplikt, jf. personopplysningsloven § første ledd, andre punktum	Ja

* Medlemsregisteret inneholder opplysninger om hvem som er medlem i Den norske kirke og om hvem som er døpt, konfirmert, begravet og hvem som har giftet seg i kirken. Det er Kirkerådet som har det overordnede ansvaret for medlemsregisteret.

Hvilke personopplysninger behandles i Kirkerådets arkiv- og saksbehandlingssystem?

Kirkerådet bruker det elektroniske arkiv- og saksbehandlingssystemet Public360 som leveres av firmaet Tieto. Public360 følger den offentlige standarden for arkivsystemer som er fastlagt av Riksarkivaren (NOARK 5).

Arkivansvaret tilligger den øverste ledelsen i Kirkerådet,^{xxxv} men ligger til daglig under direktør for avdeling for administrasjon. Arkivleder er delegert det daglige ansvaret for arkivering i Kirkerådet, både for den elektroniske arkiveringen i Public360 og de fysiske arkivene.

Kirkerådet må arkivere alle spørsmål og brev som sendes til Kirkerådet i Public360.^{xxxvi} Disse brevene kan inneholde flere personopplysninger, for eksempel navn, adresse og telefonnummer til den som har sendt brevet. Slike brev kan også inneholde sensitive personopplysninger.

Kirkerådet har laget interne regler som sikrer at det bare er de som har behov for tilgang til sensitive personopplysninger som har tilgang. Kirkerådet har også laget særlige sikkerhetstiltak for å beskytte spesielt sensitive personopplysninger i arkivet.

Det er firmaet Kirkepartner IKT AS som drifter Public360, og som oppbevarer Kirkerådets historiske arkiv. Kirkerådet har en databehandleravtale med Kirkepartner som bestemmer hvordan personopplysninger skal behandles.

Hvilke opplysninger offentliggjør Kirkerådet?

Kirkerådet publiserer offentlige journaler en gang i uken på [denne nettsiden](#). En journal er en systematisk oversikt over alle brev som blir sendt til og fra Kirkerådet. Kirkerådet har ikke lov til å publisere sensitive personopplysninger, fødselsnummer eller andre personopplysninger som vi har taushetsplikt om på internett.^{xxxvii}

Hvordan behandler Kirkerådet personopplysninger ved bruk av e-post og telefon?

Kirkerådets ansatte bruker e-post og telefon daglig for å løse oppgaver som Kirkerådet er pålagt i lover som kirkeloven og forvaltningsloven.

Det er avdelingsdirektøren i den avdelingen der e-posten eller telefonsamtalen mottas som har ansvaret for behandlingen av personopplysninger skjer på riktig måte. Kirkerådet må arkivere e-poster som er en del av saksbehandlingen^{xxxviii} og slike e-poster kan inneholde personopplysninger. Den enkelte ansatte er ansvarlig for å slette e-poster som ikke lenger er aktuelle. Minst hvert år skal ansatte gjennomgå og slette unødvendig innhold i e-postens innboks. Når en ansatt slutter, slettes e-postkontoene. Hvis en sak skal føles opp etter at en saksbehandler har sluttet, kan e-poster i saken bli sendt til en kollega.

Ansatte i Kirkerådet har ikke lov til å sende sensitive personopplysninger på e-post.^{xxxix} Vi ønsker derfor ikke at du sender oss dine sensitive personopplysninger på e-post. Vi ber særlig om at du ikke sender oss ditt fødselsnummer på e-post.^{xl} En e-post som inneholder sensitive personopplysninger blir ikke sendt videre, men slettes fra innboksen, og settes inn i arkivsystemet.

Informasjon om når telefonsamtaler til og fra Kirkerådet skjedde, blir logget i vår telefonsentral. Denne loggen er nødvendig for administrasjon og drift av systemet. Loggen brukes også til å lage statistikk. Etter en periode anonymiseres eksterne numre ved at de fire siste siffer slettes. Loggen slettes etter at det har gått ett år. Alle ansatte har i tillegg en oversikt over de siste anropene på sine telefoner. Hvis en telefonsamtale er knyttet til en enkeltsak, kan en saksbehandler skrive et notat etter samtalen som arkiveres.

Lagres noen av mine personopplysninger hvis jeg besøker Kirkerådet i Kirkens hus?

Kameraovervåkning

Det er montert kameraer ved alle inngangene til Kirkens hus, og flere steder inne i Kirkens hus. Dette er gjort for å sikre Kirkens hus mot hærverk og innbrudd, og for å kontrollere hvem som går inn og ut av bygget (adgangskontroll). Overvåkningsvideoer slettes etter sju døgn. Hvis noen for eksempel har brutt seg inn i Kirkens hus, vil videoene bli lagret lenger. Kirkerådet har inngått en databehandleravtalen med eieren av kirkens hus som bestemmer hvordan disse personopplysningene skal behandles.

Rutiner for besøkende

Hvis du besøker Kirkerådet i Kirkens hus, skal navnet ditt og dato for besøket registreres i en fysisk bok som ligger i resepsjonen. Dette gjøres for at resepsjonen skal ha en oversikt over hvem som er i Kirkens hus i tilfelle brann.

Hvilke personopplysninger om ansatte behandler Kirkerådet?

Lønn og personal

Kirkerådet behandler personopplysninger om sine ansatte, blant annet for å kunne betale ut lønn.^{xli} Dette er opplysninger som grunndata, lønnsnivå, tidsregistrering, skatteprosent, skattekommune og fagforeningstilhørighet. Det er direktør for avdeling for administrasjon som har det daglige ansvaret for dette.

Kirkerådet utleverer bare disse opplysningene i forbindelse med lønnsutbetalinger og andre lovpliktige utleveringer. Sletterutiner for personalopplysninger følger regnskapsloven og arkivloven.

Kirkerådet behandler også andre opplysninger om ansatte for eksempel informasjon om hvilke arbeidsoppgaver en ansatt har eller om en ansatt trenger tilrettelegging i arbeidet.

Informasjon om ansatte på kirken.no og på intranettet

Kirkerådet som arbeidsgiver har publisert opplysninger om ansattes navn, stilling og arbeidsområde på nettsidene til Kirkerådet. Dette er opplysninger som en arbeidsgiver fritt kan publisere på internett.^{xlii} Kontaktinformasjon er av sikkerhetsgrunner bare publisert for noen ansatte.

Kirkerådet har publisert bilder av ansatte på internett og på intranett. Det å ha sitt bilde på internett og intranett er frivillig, og basert på den ansattes samtykke som når som helst kan trekkes tilbake.

Søknader

Alle stillingssøknader blir journalført i Kirkerådets postjournal. Søknadene blir oppbevart i Webcruiter i ca. ett år før de makuleres. Stillingssøknader på avdelingsdirektørnivå og høyere arkiveres i Public360.

Søknaden til den som blir ansatt blir oppbevart i den ansattes personalmappe hvis vedkommende blir ansatt. Personalmapper skal bevares. De blir først avlevert Statsarkivet når den ansatte slutter. Alle tidligere og nåværende ansatte har en personalmappe i Kirkerådets arkivsystem.

Lagrer Kirkerådet informasjon om hvilke søk ansatte gjør på intranettet?

Intranettet til Kirkerådet leveres av Kirkepartner IKT AS. Kirkepartner IKT AS lagrer informasjon om hva den enkelte ansatte søker på på internett eller intranett, men har alminnelige sikkerhetslogger på sin plattform.^{xliii}

7. Hvem kan jeg kontakte for å få mer informasjon?

Du kan ta kontakt med sentral eller lokal behandlingsansvarlig for å få mer informasjon om personvern.

Sentral behandlingsansvarlig

Kirkerådet
Postboks 799 Sentrum
0106 Oslo

Lokal behandlingsansvarlig

Kontakt kirkevergen i det fellesrådet hvor du bor.

Telefon: 23 08 12 00

Faks: 23 08 12 01

E-post: post.kirkeradet@kirken.no

Den norske kirke har ikke noe personvernombud, men avdelingsdirektør i Kirkerådets avdeling for kirkeordning, Ole Inge Bekkelund er ansvarlig for Den norske kirkes behandling av personopplysninger i medlemsregisteret.

- Avdelingsdirektør, avdeling for kirkeordning Ole Inge Bekkelund
Tlf.: 23 08 12 50 Epost: ob377@kirken.no

8. Referanser

ⁱ Personopplysningsloven § 2 nr. 1

ⁱⁱ Personopplysningsloven §§ 8 første ledd og 9 første ledd

ⁱⁱⁱ Personopplysningsloven § 2 nr. 8 bokstav a) til e)

^{iv} Personopplysningsloven § 13 første ledd

^v Personopplysningsloven § 2 nr. 4

^{vi} Personopplysningsloven § 2 nr. 5

^{vii} Personopplysningsloven § 15

^{viii} Forskrift om Den norske kirkes medlemsregister § 4 første punktum

^{ix} Dette ble bestemt av Kirkemøtet i sak KM 08/14

^x Delegasjonsreglementet § 1 annet ledd, sml. § 4

^{xi} Forskrift om Den norske kirkes medlemsregister § 4 andre punktum

^{xii} Brev fra Datatilsynet av 30.06.2017

^{xiii} Forskrift om Den norske kirkes medlemsregister § 2 første ledd

^{xiv} Forskrift om Den norske kirkes medlemsregister § 2 andre ledd bokstav a)

^{xv} Forskrift om Den norske kirkes medlemsregister § 2 andre ledd bokstav b)

^{xvi} Forskrift om Den norske kirkes medlemsregister § 2 andre ledd bokstav c)

^{xvii} Forskrift om Den norske kirkes medlemsregister § 2 andre ledd bokstav d)

^{xviii} Personopplysningsloven §§ 8 første ledd og 9 første ledd

^{xix} Personopplysningsloven § 28 første ledd

^{xx} Forskrift om Den norske kirkes medlemsregister § 5

^{xxi} Personopplysningsloven § 13 første ledd og personopplysningsforskriften § 2-11 tredje ledd

^{xxii} Personopplysningsforskriften § 10-2

^{xxiii} Personopplysningsloven § 2 nr. 8 bokstav a) og c)

^{xxiv} Personopplysningsloven §§ 19 og 20

^{xxv} Personopplysningsloven § 18 første ledd

^{xxvi} Offentlighetsloven § 13, jf. forvaltningsloven § 13

^{xxvii} Offentlighetsloven § 11

-
- xxviii Forskrift om Den norske kirkes medlemsregister andre ledd tredje punktum
 - xxix Personopplysningsloven §§ 27 første ledd og 28 første ledd
 - xxx Personopplysningsloven § 27 første ledd
 - xxxi Personopplysningsloven § 28 tredje ledd
 - xxxii Personopplysningsloven § 16 første ledd
 - xxxiii Personopplysningsloven § 16 andre ledd
 - xxxiv Vedtak fra Datatilsynet, jf. personopplysningsloven § 33 tredje ledd
 - xxxv Arkivforskriften § 1-1, jf. kirkeloven § 38 første ledd
 - xxxvi Arkivforskriften § 3-1, jf. kirkeloven § 38 første ledd
 - xxxvii Offentlighetsforskriften § 7, jf. § 6 fjerde ledd
 - xxxviii Arkivforskriften § 3-2, jf. kirkeloven § 38 første ledd
 - xxxix Personopplysningsloven § 13 første ledd og personopplysningsforskriften § 2-11 tredje ledd
 - xl Personopplysningsforskriften § 10-2
 - xli Personopplysningsloven §§ 8 første ledd bokstav a), b) og f) samt 9 første ledd bokstav a), b) og f)
 - xliv Arbeidsgivers styringsrett
 - xlvi Personopplysningsforskriftens §§ 2-8 og 2-14 og personopplysningslovens § 8 første ledd bokstav f)

Saknr: 2019/83-3
Saksbehandler: Roald Breistein

Saksgang

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd	2/20	04.02.2020

Konstituering av kontrollutvalget - Valg av leder

Forslag til innstilling

1.velges som leder av kontrollutvalget i BKF for valgperioden 2019 - 2023.

Sammendrag

Kontrollutvalget er bedt av fellesrådet i møte 12.12.2019 om å konstituere seg selv med å foreslå leder. Ledervervet må formelt godkjennes av fellesrådet i neste fellesrådsmøte i henhold til reglementet for kontrollutvalget.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Saksfremlegget er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevet underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saken

Kontrollutvalget er bedt av fellesrådet i møte 11.12.2019 om å konstituere seg selv med å foreslå leder for utvalget. Ledervervet må formelt godkjennes av fellesrådet i neste fellesrådsmøte i henhold til reglementet for kontrollutvalget.

Vedtakskompetanse

Det er fellesrådet som har vedtakskompetanse i saken, jf. regler for kontrollutvalget i BKF § 1.

Vurderinger og virkninger

Kontrollutvalget må selv drøfte seg frem til hvem som skal velges til leder av utvalget og sende forslaget videre til endelig avgjørelse i møte i fellesrådet 19.02.2020.

Konklusjon

På bakgrunn av at det er kontrollutvalget selv som må konstituere seg ved å foreslå hvem som skal være leder for utvalget i denne valgperioden, blir det ikke lagt frem forslag fra sekretariatet.

Saknr: 2019/83-8
Saksbehandler: Roald Breistein

Saksgang

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd	3/20	04.02.2020

Anbefalinger etter evaluering av arbeidet i kontrollutvalget i valgperioden 2015 - 2019

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget slutter seg til anbefalingene fra utvalget i forrige periode.
2. Kontrollutvalget ber om å få en halvtime til å informere om utvalget sin rolle og ansvar for fellesrådet i et av dei første møtene i 2020.
3. Utvalget ber sekretariatet om å arbeide videre med anbefalingene.

Sammendrag

Denne saken redegjør for resultatet av evalueringen som kontrollutvalget i forrige valgperiode gjorde av eget arbeid.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Kontrollutvalget i BKF kommune gjorde slikt vedtak i sak PS 27/19 i møte 10.09.2019:

«Resultat av evaluering av arbeidet i kontrollutvalget i BKF i valgperioden 2015 - 2019 blir å legge frem for kontrollutvalget i valgperioden 2019 - 2023.»

Resultatet av evalueringen er tatt inn i saksfremlegget.

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalget har vedtakskompetanse i denne saken.

Vurderinger og virkninger

Dette ble ført inn i møteprotokollen etter sist møte:

Nr.	Spørsmål	Svar
1	I hvilken grad blir møtene gjennomført på en effektiv og engasjerende måte? Hva kan gjøres bedre?	Utvalget mener at det har vært et positivt opplegg så langt.
2	Er tallet på møter tilstrekkelig i forhold til saksmengden?	Ok
3	Klarer KUV å fylle kontrollfunksjonen på en god måte? Hva kan gjøres bedre?	Det er behov for å legge ned mer arbeid i prosessen når det gjelder plan forvaltningsrevisjon for å gi fellesrådet bedre grunnlag for sine beslutninger.
4	I hvilken grad har KUV hatt økonomiske rammer til å gjennomføre oppgavene på en god måte?	Ok
5	Hvordan blir KUV oppfattet av andre sentrale aktører, slik som fellesrådet og administrasjonen?	Leder i kontrollutvalget mener at man blir positivt mottatt av administrasjonen og fellesrådet. Kirkevergen mener at KUV har bidratt til å løfte BKF ift. GDPR og intern kontroll. Leder i fellesrådet oppfatter at majoriteten i rådet mener kontrollutvalget er for overdimensjonert, verdiskapingen for liten og det koster for mye.
6	Har fellesrådet og administrasjonen forståelse av hvilken rolle og ansvar KUV har? Hvordan kan KUV bidra til en god forståelse?	Jf. punkt 5. KU bidrar best med å levere nøkterne og gode produkt. Leder i fellesrådet og adm. mener KUV er en viktig funksjon og har forståelse for rollen.
7	Er det klare roller og klar ansvarsdeling mellom KUV, fellesrådet og administrasjonen?	Leder i KUV mener at det har vært avgjørende for han at han også er med i KUV i Bergen kommune der han har fått lov til å delta på kurs og konferanser som er relevante for kontrollutvalg.
8	I hvilken grad er KUV synlig nok på BKF sin hjemmeside?	Ok
9	Bør KUV gjøre mer og/eller mindre av noe?	Kirkevergen ønsker mer presise bestillinger fra KUV.
10	Hvordan fungerer samhandlingen med revisor? Hva kan gjøres bedre?	KUV er godt fornøyd med samhandlingen. Adm sluttet seg til dette.
11	Hvordan fungerer arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon/årsplan?	Jf. punkt 3.

12	Er KU fornøyd med hvordan dagens sekretariatsordning er løst?	Dagens ordning var og er viktig for den første tiden med ny sekretariatsordning. Spørsmålet fremover vil også være om Den norske kirken - som kommuner - vil arbeide for å få egen felles sekretariatsordning for eventuelle kontrollutvalg.
13	Hvordan fungerer samhandlingen med sekretariatet? Hva kan gjøres bedre?	Positiv omtale av dagens ordning med HFK som sekretariat.
14	Hva bør folkevalgtopplæringen for det nye KUV inneholde og hvor omfattende bør den være?	Kontrollutvalget bør få anledning til å delta på et kurs spesielt tilrettelagt for kontrollutvalg.
15	Folkevalgtopplæring for det nye fellesrådet: - Bør roller og ansvar for KUV presenteres her? - Tilstrekkelig med ressurser til opplæring	Kontrollutvalget sin rolle og ansvar bør presenteres for fellesrådet, både dets kontrollfunksjon og bidrag til BKF's omdømme.
16	Annet	Bare det at man har et KUV bidrar i positiv grad når det gjelder omdømme. Leder i KUV har inntrykk av at man blir oppfattet som positiv ift. omdømme.

Leder i kontrollutvalget i forrige periode, Karl Johan Hallaråker, vil være tilstede i møtet og komme med supplerende informasjon.

Det kan også nevnes at tidligere utvalsleder, tidligere leder i fellesrådet, kirkevergen, revisjon og sekretariat var tilstede under evalueringen 10.09.2019.

Utvalget må så drøfte om dette er innspill de vil merke seg for arbeidet i denne valgperioden.

Konklusjon

Sekretariatet foreslår at kontrollutvalget slutter seg til anbefalingene fra utvalget i forrige periode. Det blir anbefalt å be sekretariatet arbeide videre med dette.

Saknr: 2017/79-9
Saksbehandler: Roald Breistein

Saksgang

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd	4/20	04.02.2020

Forslag til kontrollutvalget i BKF for valgperioden 2019 - 2023

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget ber sekretariatet forberede en sak der det blir foreslått for Den norske kirke at kontrollutvalg blir en del av den fremtidige kirkelige lovgivningen. Saken skal legges frem for fellesrådet til avgjørelse.
2. Kontrollutvalget ber sekretariatet legge frem sak til neste møte med forslag til reviderte Regler for kontrollutvalget i BKF slik at de blir harmonisert og i tråd med ny kommunelov.

Sammendrag

Denne saken legges frem som forslag fra kontrollutvalget i forrige valgperiode.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saken

I siste møte i kontrollutvalget i forrige valgperiode, 19.11.2019, ble bl.a. dette protokollert i sak PS 41/19:

«Behandling i møtet:

Kontrollutvalget foreslår at det nye utvalget legger frem sak for fellesrådet der de foreslår for Den norske kirke at kontrollutvalg blir en del av den fremtidige kirkelige lovgivningen.

Ny kommunelov er vedtatt og det har skjedd en del endringer når det gjelder kontrollutvalget sitt arbeid som spesielt berører § 5 Forvaltningsrevisjon og § 6 Selskapskontroll i dagens regler for kontrollutvalget. Når det gjelder § 6 forvaltningsrevisjon er det i den nye kommuneloven tatt inn at plan for forvaltningsrevisjon også skal inneholde forvaltningsrevisjon i selskap som er heleid av kommunen. Det betyr videre at § 6 Selskapskontroll bør endre tittel til Eierskapskontroll.

Nåværende kontrollutvalg gir råd til det nye kontrollutvalget om at Regler for kontrollutvalget bør harmoniseres slik at de blir i tråd med ny kommunelov. Det vil i tilfelle også innbefatte at det kan gjennomføres forvaltningsrevisjon i selskap som er heleid av BKF eller sammen med andre organer innen Den norske kirke.

Etter dette ble slikt vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

2. *Kontrollutvalget foreslår at det nye utvalget legger frem sak for fellesrådet der de foreslår for Den norske kirke at kontrollutvalg blir en del av den fremtidige kirkelige lovgivningen.*
3. *Nåværende kontrollutvalg gir råd til det nye kontrollutvalget om at Regler for kontrollutvalget bør harmoniseres slik at de blir i tråd med ny kommunelov. Det vil i tilfelle også innbefatte at det kan gjennomføres forvaltningsrevisjon i selskap som er heleid av BKF eller sammen med andre organer innen Den norske kirke.»*

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalget kan innstille på begge disse punktene, mens det ligger i sakens natur at det er fellesrådet som gjør vedtak.

Vurderinger og virkninger

På bakgrunn av det som går frem av vedtaket over må det nye kontrollutvalget ta stilling til om man ønsker å fremme disse sakene for fellesrådet. Dersom kontrollutvalget sier seg enig i det forrige utvalget sitt forslag, kan man be sekretariatet forberede to saker om dette til neste møte.

Leder i kontrollutvalget i forrige periode, Karl Johan Hallaråker, vil være tilstede i møtet og komme med supplerende informasjonen.

Konklusjon

Det blir anbefalt at kontrollutvalget slutter seg til det forrige kontrollutvalget sine forslag og ber sekretariatet legge frem to saker til neste møte.

Saknr: 2020/21-1
Saksbehandler: Roald Breistein

Saksgang

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd	5/20	04.02.2020

Vedtatt budsjett for kontrollarbeidet BKF i 2020 - Konsekvenser for aktiviteten

Forslag til innstilling

1. Fellesrådet registrerer at kirkevergen, ved å anbefale å kutte kr. 400 000 i kontrollutvalget sitt budsjettforslag for 2020, har påvirket i hvor stor grad han skal bli kontrollert av kontrollutvalget på vegne av fellesrådet.
2. Fellesrådet ber kirkevergen heretter sende kontrollutvalget sitt budsjettforslag ubeskåret til fellesrådet, som er kontrollutvalgets oppdragsgiver.
3. Fellesrådet vedtar tilleggsbevilgning på kr. 400 000 på budsjett for kontrollarbeidet i BKF for 2020. Dette for å kunne ivareta lovpålagte oppgaver og sette i gang forvaltningsrevisjoner i tråd med fellesrådet sine vedtak 20.02.2019 og 30.10.2019

Sammendrag

Kontrollutvalget i forrige valgperiode la etter deres mening frem et nøkternt forslag til fellesrådet på budsjett for kontrollarbeidet i 2020 på kr. 1 200 000. Kirkevergen i samråd med arbeidsutvalget foreslo for fellesrådet å redusere dette til kr. 800 000, hvilket ble vedtatt i møte 11.12.2019.

Denne saken gjøre rede for hvilke konsekvenser denne nedskjæringen i kontrollutvalget sitt budsjett vil få for aktiviteten i utvalget i 2020.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevet underskrift

Vedlegg

- 1 Talldel budsjettforslag 2020 kontrollutvalget i BKF
- 2 Sluttmelding frå avgått leiar

Saksutgreiing

Bakgrunn for saken

Forskrift om økonomiforvaltningen for kirkelige fellesråd og menighetsråd i Den norske kirke § 4 inneholder bestemmelser om budsjettarbeidet der det bl.a. står dette i § 4-1:

«Kirkelig fellesråd, og menighetsråd i ettsoknskommuner, skal hvert år fremme et samlet forslag til kommunen om bevilgninger over kommunens budsjett til den kirkelige virksomhet i kommunen, samt forslag til bevilgninger i økonomiplanperioden.»

I vedtatte regler for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd § 7 står det bl.a. dette:

«Fellesrådet skal sørge for at kontrollutvalget har de ressurser som svarer til de oppgaver utvalget skal utføre, herunder sørge for sekretærbistand til kontrollutvalget.»

«Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for sitt arbeid. Dette forslaget følger kirkevergens innstilling til budsjett til Fellesrådet.»

Vedtakskompetanse

Det er fellesrådet som har vedtakskompetanse i denne saken etter innstilling fra kontrollutvalget, jf. regler for kontrollutvalget i BKF § 7.

Vurderinger og virkninger

Behandling av budsjett for kontrollarbeidet i BKF i fellesrådet 11.12.2019

Kontrollutvalget i forrige valgperiode la etter deres mening frem et nøkternt forslag til fellesrådet på budsjett for kontrollarbeidet i 2020 på kr. 1 200 000, jf. vedlegg 1. Slik vi har forstått det foreslo arbeidsutvalget i samråd med kirkevergen at fellesrådet burde redusere dette til kr. 800 000, hvilket ble vedtatt i møte 11.12.2019 med 16 mot 11 stemmer.

Slik sekretariatet oppfatter det som skjedde i budsjettbehandlingen før møtet i fellesrådet 11.12.2019 fikk kirkevergen anledning til å være med på å foreslå reduksjon i budsjettet til kontrollutvalget i BKF for 2020. Det er veldig spesielt at kirkevergen, som er den som i hovedsak blir kontrollert og revidert, får være med på å foreslå reduksjon i kontrollutvalget sitt budsjett. **Da får han i prinsippet lov til å påvirke i hvor stor grad han skal bli kontrollert og revidert.**

Kontrollutvalget utfører sitt kontrollarbeid på vegne av fellesrådet og «kjenner» derfor bare fellesrådet, skal rapportere dit og til ingen andre, jf. regler for kontrollutvalget § 2 som lyder slik:

«Kontrollutvalget skal på Fellesrådets vegne forestå den løpende kontroll med BKF's virksomhet - herunder kontrollere om Fellerådets vedtak blir fulgt opp etter deres innhold og forutsetninger.»

Leder i kontrollutvalget i BKF i forrige valgperiode, Karl Johan Hallaråker, fikk ordet i fellerådets møte i desember for å redegjøre for budsjettforslaget fra utvalget. Han fikk ikke gehør for sitt syn og reduksjonen i budsjettet ble vedtatt. Etter møtet oppsummerte han sitt syn på budsjettsaken i en e-post til sekretariatet, jf. vedlegg 2.

Av denne e-posten går det bl.a. frem at kirkevergen var aktiv i debatten som gjaldt kontrollutvalget sitt budsjettforslag. Etter sekretariatet sin mening er det uheldig at kirkevergen fikk lov til å ta ordet i denne saken, da han i prinsippet derved fikk lov til å påvirke i hvor stor grad han skal bli kontrollert og revidert.

Konsekvensen for kontrollarbeidet i 2020:

Sekretariatet har merket seg at det i kirkevergens saksfremstilling til behandlingen i fellesrådet 11.12.2019 bl.a. står dette:

«Kontrollutvalgets budsjettforslag

Kontrollutvalget har utarbeidet forslag til driftsbudsjett for sitt arbeid i 2020 på totalt kroner 1.197.548. Partsbrev og talloppstilling følger som eget vedlegg. Vi gjør oppmerksom på at posten «Revisjonshonorar BKF» er sammensatt av kr 229.275 til lovpålagt regnskapsrevisjon i henhold til kontrakt og kroner 463.645 til forvaltningsrevisjon (350 timer).

Da budsjettforslaget ble behandlet i AU var deres anbefaling at budsjettet legges på 2018-nivå. Det fremlagte budsjettforslaget er derfor redusert med kroner 400.000 i forhold til kontrollutvalgets forslag.

Kontrollutvalget har kommentert forslaget i eget brev som også følger denne saken.»

Denne informasjonen er ikke korrekt da kontrollutvalget også har ansvar for å budsjettere revisjonskostnadene for regnskapsrevisjonen i menighetene og Bønes menighets barnehage. Dette utgjør kr. 194 000 pr år, se oversikt nedenfor.

Konsekvensen av reduksjonen i budsjettet er at kontrollutvalget ikke får gjennomført det kontrollarbeidet som er vedtatt i «Regler for kontrollutvalget» som ble vedtatt av fellesrådet i desember 2017. Dette skyldes at ca. kr. 655 000 av det vedtatte budsjettet er bundet opp i avtaler som er inngått mellom BKF og Deloitte og BKF og Vestland fylkeskommune. Dette gjelder:

1. Fastpris til Deloitte for regnskapsrevisjonen av BKF	kr. 230 000
2. Fastpris til Deloitte for regnskapsrevisjon av menighetene	kr. 194 000
3. Estimert kostnad til sekretariat for kontrollutvalget, jf. avtale	kr. 190 000
4. <u>Møtegodtgjørelse til kontrollutvalget</u>	kl. 41 000

Fastpriser totalt	kr. 655 000
-------------------	-------------

Fastprisen for punkt 1 og 2 er forplikninger i forhold til kontrakten og må betales uansett. Når det gjelder prisen for punkt 3 vil den avhenge av hvor stor aktiviteten i kontrollutvalget blir i 2020, men tallene er estimert ut fra erfaring med tilsvarende arbeider i kommuner. Punkt 4 er man også bundet av ved det er vedtatt slik møtegodtgjørelse for møtene i kontrollutvalget.

- Fastprisen for revisjon av Bergen kirkelige fellesråd sitt regnskap skal dekke alle kostnader, jf. regler for kontrollutvalget §§ 2 og 4.
- Fastpris for revisjon av menighetene og Bønes menighets barnehage sine regnskaper skal dekke alle kostnader, jf. regler for kontrollutvalget §§ 2 og 4.
- Det er avtalt rammeavtale med Deloitte med timepris for bestilling av forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og andre timebaserte utredninger, jf. regler for kontrollutvalget §§ 5 og 6.

Det resterende beløpet, når fastprisene er betalt, vil kunne dekke arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon som skal gjennomføres i 2020 og vedtas i fellesrådets møte i juni. Dette arbeidet vil koste ca. kr. 115 000 å få gjennomført.

I regler for kontrollutvalget i BKF § 5 står det bl.a. følgende:

«Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at Fellesrådet er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av Fellesrådet selv som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Planen skal baseres på en overordnet analyse av BKF's virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.»

Det betyr at det ikke vil være budsjettmessig dekning til å bestille ny forvaltningsrevisjon i tråd med planen for forvaltningsrevisjon som skal vedtas av fellesrådet i september. En forvaltningsrevisjon, dersom den skal utføres på en god måte og gi merverdi for BKF, vil normalt koste et sted mellom kr. 350 000 og kr. 450 000, avhengig av omfang på oppdraget.

Å være medlem av et kontrollutvalg er veldig annerledes enn å sitte i andre utvalg. For at medlemmene skal bli best mulig rustet til å gjøre et så godt arbeid som mulig trenger de opplæring spesielt rettet mot arbeid i kontrollutvalg. Dette er det nå ikke budsjettmessig dekning til.

Årsplaner for kontrollutvalget:

Fellesrådet behandlet årsplan for kontrollutvalget for 2019 i møte 20.02.2019 der det bl.a. ble gjort slikt vedtak:

<i>Nr.</i>	<i>Tekst</i>	<i>Kontrollutvalget</i>	<i>Fellesrådet</i>
1.	<p><i>Forvaltningsrevisjon for en av disse prosjektene startes opp høsten 2019:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Iverksettelse av vedtak som er gjort av fellesrådet</i> • <i>Arkivering, journalføring mv.</i> • <i>Kontroll av fullmakter til AU og Kirkevergen, og hvordan fullmaktene blir praktisert.</i> <p><i>Kontrollutvalget får fullmakt av fellesrådet til å velge blant disse 3 prosjektene.</i></p>	05.02.2019	20.02.2019

Videre ble årsplan for kontrollutvalget for 2020 behandlet i møte i fellesrådet 30.10.2019 der det bl.a. ble gjort slike vedtak:

<i>Nr.</i>	<i>Tekst</i>	<i>Kontrollutvalget</i>	<i>Fellesrådet</i>
1.	<i>Plan for forvaltningsrevisjon for BKF for perioden 2020 - 2024</i>	<i>Vår 2020</i>	<i>Juni 2020</i>
7.	<p><i>Revisjonsrapport</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Eierskapskontroll av BKF sitt eierskap i selskap og/eller</i> • <i>Forvaltningsrevisjonsrapport av</i> 	<i>Vår 2020</i>	<i>Juni 2020</i>
10.	<i>Bestilling av forvaltningsrevisjon, i tråd med vedtatt plan for forvaltningsrevisjon, jf. punkt 1.</i>	<i>Høst 2020</i>	<i>Høst 2020</i>
		<i>September 2020</i>	

Dette betyr at kontrollutvalget hadde all grunn til å anta at det ville bli bevilget penger i budsjettet for 2020 slik at arbeidet med en ny forvaltningsrevisjon kunne starte opp i 2019 og gjøres ferdig i 2020. Slik ble det altså ikke, og påbegynt arbeid måtte stilles i bero.

Konklusjon

Det blir anbefalt at kontrollutvalget ber fellesrådet bemerke at kirkevergen ved å anbefale å kutte i budsjettforslaget til kontrollutvalget, har påvirket i hvor stor grad han skal bli kontrollert.

Sekretariatet anbefaler videre at kontrollutvalget ber fellesrådet om å be kirkevergen heretter sende kontrollutvalget sitt budsjettforslag ubeskåret til fellesrådet, som kontrollutvalgets oppdragsgiver.

Til sist, men ikke minst, blir det anbefalt at kontrollutvalget ber fellesrådet om en tilleggsbevilgning på kr. 400 000 for 2020.

Budsjettforslag for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd for 2020

Konto	Tekst	Vedtatt budsjett 2018	Vedtatt budsjett 2019	Regnskap pr. 16.08.2019	Budsjett 2020	Merknad
3080	Møtegodtgjersle	kr 33 708	kr 34 878	kr 17 400	kr 35 949	
3099	Arbeidsgiveravgift		kr 4 000	kr 2 453	kr 5 069	
	Diverse	kr 5 000	kr 5 000		kr 5 000	
3124	Servering på møtene	kr 5 000	kr 5 000	kr 125	kr 5 000	
3151	Kursavgifter/oppholdsutg v/kurs	kr 15 000	kr 15 000		kr 15 000	
3151	Folkevalgtoppl. for kontrollutvalget	kr 15 000	kr -		kr 20 000	Første år i valgperioden
	Skyss og kostgodtgj generelt	kr 5 000	kr 5 000		kr 5 000	
3275	Revisjonshonorar BKF	kr 500 800	kr 680 000	kr 358 765	kr 692 920	I tråd med kontrakt med Deloitte
3275	Revisjonshonorar menighetene mv.		kr 190 000		kr 193 610	I tråd med kontrakt med Deloitte
3271	Kjøp av sekretariatstjenester	kr 180 000	kr 185 000	kr 47 175	kr 190 000	I tråd med avtale med HFK
3271	Konkurransesutsetting av revisjon	kr 40 500	kr -		kr -	
3275	Ekstra tiltaksmidler		kr 30 000		kr 30 000	Til ad-hoc oppgaver
	Delsum	kr 800 008	kr 1 153 878	kr 425 918	kr 1 197 548	
	Meirverdiavgift	kr 289 500	kr 277 000		kr 287 383	
	Moms-kompensasjon	kr -289 500	kr -277 000		kr -287 383	
	Total budsjetttramme	kr 800 008	kr 1 153 878	kr 425 918	kr 1 197 548	

Fra: Karl Johan Hallaråker (kj.hallaraker@gmail.com)

Sendt: 12.12.2019 09:28:48

Til: Roald Breistein

Kopi: Asbjørn Vilkenen

Emne: Sluttmelding frå avgått leiar

Vedlegg:

God morgon.

Som kjent hadde Bergen kyrkjelege fellesråd møte i går kveld der budsjettet 2020 stod på sakskartet. Underteikna deltok i den saka som leiar av Kontrollutvalget. Vårt mandat var som kjent utvida til den dato.

Handsaminga føregjekk slik at først handsama ein budsjettet generelt, og til slutt kontrollutvalget sitt budsjett. Det var i den delen eg fekk ordet for å gjera greie for Kontrollutvalget sitt forslag, og for å kommentera Kyrkjeverga og AU sitt forslag om å redusera dette budsjettet med kr 400 000.

Eg viste til mailen som eg med støtte frå heile utvalget hadde sendt inn (og som følgde sakspapira.) Eg la hovudvekta først på å visa til vedtektene som bindande rettesnor for alle partar. Eg understreka det prinsipielle med at det var prinsipielt galt at Kyrkjeverga og AU - som var utvalget sine viktigaste kontrollobjekt - i det heile la fram forslag i staden for å fremja utvalget sitt. Kontrollutvalget skal rapportera direkte til Fellesrådet. Den opplagde rolleforståinga sit ikkje i blodet diverre.

Eg understreka vidare dei konsekvensane reduksjonsforslaget ville få, om det blei vedtatt. Det ville hindra det nye kontrollutvalget å gjennomføra vedtekte opplegg. Når det gjaldt budsjetttala understreka eg at auken frå vedtatt budsjett 2019 var i underkant av 45 000,- inklusive prisauke, måtte det seiast å vera svært bra. Dei 30 000 vi hadde lagt inn var heilt nødvendige til folkevald opplæring. Det hadde vi spart mykje i min periode sidan eg sat i det kommunale kontrollutvalget.

I debatten etterpå var det helst kyrkjeverga og domprosten (som også sit i AU) som deltok saman med meg. Kyrkjeverga gjentok fleire gonger at «mitt» kontrollutval hadde ikkje levert den heilskapsplanen for perioden som vi skulle. Til det svarte eg at det var forklart fleire gonger i Fellesrådet med overgangen til uavhengig sekretariat, og at vi hadde fått aksept i Fellesrådet for årsplanar, og at det var starta opp med opplegget for første halvår 2020, og var vesentleg i budsjettet.

Eg les mellom linjene og etter det kyrkjeverga har sagt direkte til meg - så er hans engasjement å minska Kontrollutvalget sitt høve til forvaltningsrevisjon med søkelys på konkrete område. Hans uvilje mot forvaltningsrevisjonen vi har gjennomført dette året, er tydeleg for meg med i kullissene. (Også i den saka forsøkte han seg urettvis med å leggja fram eige forslag til vedtak. Heldig vis forsto dåverande leiar at det var prinsipielt galt, og lot fellesrådet berre votera over Kontrollutvalget sitt vedtak. Det blei forøvrig då vedtatt samrøystes.)

Den andre som deltok i debatten var altså domprosten (frå AU). Han tok den «smarte» vrien at det i AU var ikkje motstand mot noko i Kontrollutvalget sitt opplegg. Poenget var at dei ville be om at ein kunne prøva å utføra jobben litt billigare, og at ein som andre avdelingar kom med søknad om tilleggsbevilgning i løpet av året. Då er det Kyrkjeverga si plikt å skaffa dei nødvendige midlane, er ordrett det han sa (berre omsett til nynorsk av meg.)

Eg hadde inntrykk av at eit nytt fellesråd med mange usikre medlemmer, tok dette for god fisk.

Mi oppsummering var då at - primært burde ein vedta Kontrollutvalget sitt forsiktige budsjett, men om ikkje - så var det å forstå slik at Kontrollutvalget skulle arbeida vidare i tråd med vedtatt opplegg - der det vedtatte påbegynte arbeidet med forvaltningsrevisjon skulle gå vidare saman med det som låg i budsjettet for 2020. Så fekk ein koma tilbake med tillegg når kassa var tom. -

Ved slutten av mitt oppdrag må eg seia at eg opplever at kyrkjeverga og AU forsøker på maktmisbruk i forhold til dei vedtektene som både dei og utvalget er forplikta på. Det er behov for ei tydeleg kulturrendring i BKF's leiding og administrasjon. Det trengst kanskje meir offentleg fokus for å få det til. Det har vore overraskande trist erfaring, og er for meg ein negativ merknad til ellers godt arbeid. Nå er det det nye utvalget som må føra arbeidet vidare. Eg håpar at dei får fred til å styra sitt arbeid etter vedtektene og slepp den urette motstanden vi har opplevd.

Eg takkar sekretariatet for svært konstruktivt og profesjonelt arbeid.

For ordens skuld - eg bed om at sekretariatet tar kontakt med ny leiar i Kontrollutvalget (eg veit ikkje kven som blei valgt.) for å gå vidare. Mitt oppdrag er med dette slutt.

M v h

Karl Johan Hallaråker, leiar BKF's kontrollutvalg 2015-2019

+4790989627

Saknr: 2020/25-1
Saksbehandler: Roald Breistein

Saksgang

Utvalg	Utv.saknr.	Møtedato
Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd	6/20	04.02.2020

Årsmelding for kontrollutvalget i BKF for 2019

Forslag til innstilling

Fellesrådet godkjenner årsmelding 2019 for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd.

Sammendrag

Gjennom at kontrollutvalget legger frem årsmelding for foregående år, ivaretas deler av den pålagte rapporteringen fra utvalget til fellesrådet.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevet underskrift

Vedlegg

1 Forslag til årsmelding for kontrollutvalget i BKF for 2019

Saksutgreiing

Bakgrunn for saken

Sekretariatet har laget forslag til kontrollutvalget sin årsmelding for 2019. Årsmeldingen er også forelagt leder for kontrollutvalget i BKF i perioden 2015 – 2019.

Vedtakskompetanse

Det er Fellesrådet som har vedtakskompetanse i denne saken etter innstilling fra kontrollutvalget, jf. regler for kontrollutvalget § 2.

Vurderinger og virkninger

Årsmeldingen fra kontrollutvalget må regnes som en del av den pålagte rapporteringen fra utvalget til Fellesrådet, jf. regler for kontrollutvalget § 2 der det bl.a. står dette:

«Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til Fellesrådet.»

Sekretariatet mener derfor at det vil være naturlig at fellesrådet godkjenner årsmeldingen i egen sak.

Konklusjon

Det blir på bakgrunn av dette anbefalt at utvalget legger frem årsmelding for kontrollutvalget for 2019 til godkjenning i Fellesrådet.

ÅRSMELDING 2019

FOR KONTROLLUTVALGET I

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

Julevandring i Birkeland kirke

Foto: Gyrid Cecilie Nygaard

1.	<i>Formål og oppgaver for kontrollutvalget</i>	3
2.	<i>Sammensetning av kontrollutvalget</i>	3
3.	<i>Om virksomheten i 2019</i>	3
4.	<i>Sekretariatsordningen</i>	3
5.	<i>Revisjonstjenestene</i>	4
6.	<i>Budsjettforslag for kontrollutvalget for 2020</i>	4
7.	<i>Årsplan for kontrollutvalget</i>	5
8.	<i>Arbeid med forvaltningsrevisjon</i>	5
8.1.	Plan for forvaltningsrevisjon.....	5
8.2.	Gjennomføring av prosjekt innen forvaltningsrevisjon.....	5
8.2.1.	Ansvars-, rolle- og myndighetsfordelingen mellom Kirkevergen og menighetene....	6
8.2.2.	Ny bestilling av forvaltningsrevisjon.....	7
9.	<i>Arbeid med selskapskontroll</i>	7
10.	<i>Arbeid med regnskapsrevisjon og den økonomiske situasjonen i BKF</i>	7
11.	<i>Evalueringsav arbeidet i kontrollutvalget i denne valgperioden</i>	8
12.	<i>Andre saker kontrollutvalget har behandlet</i>	8
13.	<i>Opplæring</i>	8
14.	<i>Kontrollutvalget på BKF's hjemmeside</i>	9

1. Formål og oppgaver for kontrollutvalget

Formålet med kontrollutvalgets arbeid er å medvirke til at det blir allmenn tillit til at Bergen kirkelige fellesråd sine oppgaver blir løst på best mulig måte, og i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. I «Regler for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd», som ble vedtatt i fellesrådet 20.12.2017, står det bl.a. dette i punkt 2:

«Kontrollutvalget skal på Fellesrådets vegne forestå den løpende kontroll med BKF's virksomhet – herunder kontrollere om Fellerådets vedtak blir fulgt opp etter deres innhold og forutsetninger. Kontrollutvalget skal påse at BKF's regnskaper blir revidert på en betryggende måte.»

2. Sammensetning av kontrollutvalget

For valgperioden 2015 – 2019 er kontrollutvalget sammensatt slik:

- Karl Johan Hallaråker, leder
- Jorid Laura Vingen Endal, medlem
- Nils Gunnar Toppe, medlem
- Christian Nettet, varamedlem
- Lene Hjortland Skårvik, varamedlem

I møte i fellesrådet 15.02.2018 ble utvalget utvidet til 5 faste medlemmer og 3 varamedlemmer slik at kontrollutvalget i 2019 er sammensatt slik:

- Karl Johan Hallaråker, leder
- Jorid Laura Vingen Endal, nestleder
- Nils Gunnar Toppe, medlem
- Petter Bjerksund, medlem
- Per Kristian Erdal, medlem

- Christian Nettet, 1. vara
- Lene Hjortland Skårvik, 2. vara
- Signe Sandberg, 3. vara

3. Om virksomheten i 2019

- Kontrollutvalget hadde 5 møter.
- Kontrollutvalget behandlet 41 saker.
- Kontrollutvalget hadde åpne møter.
- Kirkeverge og andre ansatte i BKF har møtt for å informere til kontrollutvalget, når de er blitt forespurt
- Revisjonen har også møtt på møtene i kontrollutvalget.
- Kontrollutvalget har fått tilgang til den informasjon det ble bedt om.

4. Sekretariatsordningen

I «Regler for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd» står det bl.a. dette i punkt 7:

Fellesrådet skal sørge for at kontrollutvalget har de ressurser som svarer til de oppgaver utvalget skal utføre, herunder sørge for sekretærbistand til kontrollutvalget.

Den som utfører sekretariatsfunksjoner for kontrollutvalget, er direkte underordnet utvalget og skal følge de retningslinjer og pålegg dette gir. Sekretariatet skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalget, på forhånd er tilstrekkelig utredet.

Frem til og med 31.08.2017 utførte administrasjonen i BKF sekretær oppgavene for kontrollutvalget. Bergen kirkelige fellesråd valgte i løpet av første halvår 2017 å konkurranseutsette sekretariatstjenestene og inngikk som resultat av dette kontrakt med sekretariat for kontrollutvalget i Hordaland fylkeskommune på å utføre sekretariatstjenestene for kontrollutvalget med virkning fra 01.09.2017. Roald Breistein har utført sekretær oppgavene for utvalget.

Sekretariat for kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune er forøvrig sekretariat for kontrollutvalget i Hordaland fylkeskommune, samt kontrollutvalgene i disse kommunene: Voss, Øygarden, Samnanger, Stord, Kvinnherad, Bømlo, Tysnes, Ulvik, Eidfjord, Kvam, Ullensvang, Odda, Fusa, Sund, Fitjar, Vaksdal og Askøy.

5. Revisjonstjenestene

I § 4 i regler for kontrollutvalget står det bl.a. dette:

Kontrollutvalget gir innstilling til Fellesrådet når det skal velges revisor til å revidere BKF's årsregnskap.

Kontrollutvalget skal på Fellesrådets vegne forestå den løpende kontroll med BKF's virksomhet – herunder kontrollere om Fellerådets vedtak blir fulgt opp etter deres innhold og forutsetninger.

Kontrollutvalget skal påse at BKF's regnskaper blir revidert på en betryggende måte.

Etter en prosess med konkurranseutsetting av revisjonstjenestene ble Deloitte AS valgt som ny revisor for BKF med virkning fra 01.07.2018.

Deloitte har lagt frem revisjonsplan for 2019, resultatet av interimsrevisjonen for 2019 og annen informasjon om revisjonen sitt arbeid.

Til daglig er det den valgte revisor som utfører tilsynet og kontrollen med BKF, men kontrollutvalget har et eget ansvar med å se til at arbeidet blir utført på en betryggende måte. Det stilles derfor krav om at utvalget selv må vise en aktiv holdning. For å få utført det arbeid utvalget er pålagt, er en avhengig av god kommunikasjon med fellesrådet, administrasjonen i BKF og revisor. Samarbeidet har vært godt med de aktuelle aktører.

Ansvarlig revisor i Deloitte har vært partner, Unni-Renate Moe, som i tråd med regelverket har lagt fram egenvurdering for at Deloitte er uavhengig i forhold til BKF.

6. Budsjettforslag for kontrollutvalget for 2020

Kontrollutvalget vedtok forslag til budsjett for kontrollarbeidet i BKF i 2020 i møte 10.09.2019 med en ramme på ca. kr. 1 200 000. Kirkevergen i samråd med arbeidsutvalget foreslo for fellesrådet å redusere dette til kr. 800 000, hvilket ble vedtatt.

Konsekvensen av denne reduksjonen i budsjettet er at kontrollutvalget ikke får gjennomført det kontrollarbeidet som er vedtatt i «Regler for kontrollutvalget» som er vedtatt av fellesrådet. Dette

skyldes at ca. kr. 620 000 av det vedtatt budsjettet er bundet opp i avtaler som er inngått mellom BKF og Deloitte og BKF og Hordaland fylkeskommune. Det resterende beløpet vil trolig kunne dekke arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon som skal gjennomføres i 2020 og vedtas i fellerådets møte i juni, jf. punkt 9. Det vil ikke være budsjettmessig dekning til å bestille ny forvaltningsrevisjon i tråd med planen som skal vedtas i juni og det vil heller ikke være budsjettmessig dekning til at de nye medlemmene i kontrollutvalget kan delta på opplæring spesielt tilrettelagt for kontrollutvalg.

7. Årsplan for kontrollutvalget

Kontrollutvalget vedtok innstilling til fellesrådet på årsplan for 2019 i møte 05.02.2019 og denne ble vedtatt i møte i fellesrådet 20.02.2019. Planen inneholdt bl.a. følgende forslag til prosjekt som kan være aktuelle å gjennomføre forvaltningsrevisjon innen:

- Iverksettelse av vedtak som er gjort av fellesrådet
- Arkivering, journalføring mv.
- Kontroll av fullmakter til AU og Kirkevergen, og hvordan fullmaktene blir praktisert.

Kontrollutvalget vedtok videre innstilling til fellesrådet på årsplan for 2020 i møte 10.09.2019 og denne ble vedtatt i møte i fellesrådet 30.10.2019.

8. Arbeid med forvaltningsrevisjon

8.1. Plan for forvaltningsrevisjon

I regler for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd står det bl.a. dette i § 5

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at Fellesrådet er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av Fellesrådet selv som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Planen skal baseres på en overordnet analyse av BKF's virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.

På bakgrunn av dette ble det gjort slikt vedtak i møte i kontrollutvalget 19.11.19:

1. *Kontrollutvalget ber Deloitte innen 27.01.2020, lage et forslag til prosjektplan, som bl.a. inneholder hvordan analyse- og planarbeidet skal gjennomføres, ressursbruk og forventet levering. Prosjektplanen skal omfatte:*
 - a. *Hvordan risiko- og vesentlighetsvurdering av BKF's virksomhet skal gjennomføres.*
 - b. *Forslag til hvordan arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 – 2024 skal gjennomføres.*
2. *Forslag til prosjektplan skal legges frem for godkjenning i kontrollutvalget i første møte i ny valgperiode.*
3. *Kontrollutvalget ber om at prosessen blir lagt opp slik at forslag til plan for forvaltningsrevisjon kan legges frem for fellesrådet til godkjenning i juni 2020.*

8.2. Gjennomføring av prosjekt innen forvaltningsrevisjon

I regler for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd står det videre dette i § 5

Kontrollutvalget treffer nærmere bestemmelser om hvilke revisjoner som skal utføres innenfor planens rammer. Forvaltningsrevisjoner skal gjennomføres i tråd med Norges kommunerevisorforbunds (NKRF) Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 eller tilsvarende.

Med utgangspunkt i planen for gjennomføring av forvaltningsrevisjon, skal kontrollutvalget avgi rapport til Fellesrådet om hvilke forvaltningsrevisjoner som er gjennomført og om resultatene av disse.

Kontrollutvalget skal påse at Fellesrådets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp.

Forvaltningsrevisjon er et verktøy som fellesrådet og kontrollutvalget skal benytte for å sikre at BKF på best mulig måte kan forestå den løpende kontrollen med BKF's virksomhet.

8.2.1. Ansvars-, rolle- og myndighetsfordelingen mellom Kirkevergen og menighetene

Kontrollutvalget bestilte i september 2018 forvaltningsrevisjon av «Ansvars, rolle- og myndighetsfordelingen mellom Kirkevergen og menighetene». Revisjonsrapport ble behandlet i møte i fellesrådet 30.10.2019 og det ble gjort slikt enstemmig vedtak etter innstilling fra kontrollutvalget:

På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport av «Ansvars-, rolle- og myndighetsfordeling mellom Kirkevergen og menighetene», ber fellesrådet i BKF kirkevergen sørge for å:

1. *Etablere et overordnet delegeringsreglement i BKF, der fullmakter og rolle- og ansvarsdelinger tydelig fremgår.*
2. *Sikre etterlevelse av den avtalte rolle- og ansvarsdelingen i BKF, herunder å gi menighetene og administrasjonslederne tilstrekkelig oppfølging.*
3. *Ytterligere klargjøre og operasjonalisere hva som er administrasjonsleders oppgaver og ansvarsområder, herunder:*
 - a. *Tydeliggjøre hva som ligger i administrasjonsleders daglig leder-funksjon.*
 - b. *Tydeliggjøre hva det vil si å være «BKFs representant i soknet».*
 - c. *Utarbeide rutiner som mer utfyllende dekker hva administrasjonslederne skal rapportere på, når det skal rapporteres, og på hvilken måte det skal rapporteres.*
 - d. *Sikre at administrasjonslederne får tilstrekkelig informasjon om maler og retningslinjer for deres arbeid, og hvor de finner disse.*
4. *Utarbeide opplæringsplaner for administrasjonslederne.*
5. *Sikre at det blir utarbeidet stillingsbeskrivelser for områdelederstillingen.*
6. *Vurdere tiltak for å ytterligere klargjøre rolle- og ansvarsdeling mellom administrasjonslederne og menighetene.*
7. *Vurdere tiltak for å sikre at det blir utarbeidet virksomhetsplaner i alle menighetene.*
8. *Sikre at menighetsrådenes påvirkning i ansettelsesprosesser forankres tydeligere og praktiseres som forutsatt.*
9. *Sikre at pågående prosesser knyttet til rolle- og ansvarsfordeling mellom Kirkevergen og menighetene ferdigstilles.*
10. *Å lage en prioritert handlingsplan til kontrollutvalget innen 01.12.2019 som viser hvilke tiltak som skal settes i verk for å følge opp anbefalingene i rapporten, når tiltakene skal settes i verk og hvem som skal ha ansvaret for iverksettingen.*

8.2.2. Ny bestilling av forvaltningsrevisjon

I møte i kontrollutvalget 19.11.2019 ble det gjort slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalget ønsker at det blir gjennomført kombinasjon av en forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll innen:*
 - *Kontroll av fullmakter til AU og Kirkevergen, og hvordan fullmaktene blir praktisert.*
 - *Eierskapskontroll av BKF sitt eierskap.*
2. *Deloitte blir bedt om å levere forslag til prosjektplan i tråd med de føringer utvalget har gitt, inkl. formål, problemstillinger, ev. avgrensinger, leveringstidspunkt og ressursbruk.*
3. *Forslag til prosjektplan bes levert sekretariatet senest innen 03.12.2019.*
4. *Kontrollutvalget gir leder i utvalget, i samråd med sekretariatet, fullmakt til å godkjenne prosjektplanen.*
5. *Prosjektplanen blir lagt frem for kontrollutvalget til orientering i første møte i 2020.*

Grunnet nedskjæringen i kontrollutvalget sitt budsjett for 2020 (jf. punkt 6) er denne bestillingen stilt i bero.

9. Arbeid med selskapskontroll

I regler for kontrollutvalget i BKF står det dette i § 6:

*Kontrollutvalget skal kontrollere BKF's oppfølging av eierskapet (eierskapskontroll).
Kontrollutvalget avgjør selv hvem som på dets vegne skal gjennomføre denne kontrollen.*

Dette betyr at kontrollutvalget har ansvar for å kontrollere at BKF har en tilfredsstillende oppfølging av eierskapet sitt i selskap de eier helt eller delvis. Pr. i dag dreier dette seg i all hovedsak om Akasia AS, med datterselskaper.

På bakgrunn av oppslag i media om gjennomført tilsyn i Akasia barnehage AS orienterte leder i Fellesrådet, Lars Kristian Stendahl Gjervik, og kirkeverge, Asbjørn Vilkenen, kontrollutvalget i møte 10.09.2019 om status i forhold til dette tilsynet. Kontrollutvalget tok informasjonen til orientering.

Det er ikke gjennomført eierskapskontroll i 2019.

I kommuner og fylkeskommuner i Norge har kontrollutvalget også mulighet til å gjennomføre forvaltningsrevisjon i heleide selskap. Den fullmakten har ikke kontrollutvalget i BKF fått tildelt.

10. Arbeid med regnskapsrevisjon og den økonomiske situasjonen i BKF

I regler for kontrollutvalget i BKF står det bl.a. dette i § 2:

Kontrollutvalget skal påse at BKF's regnskaper blir revidert på en betryggende måte.

Kontrollutvalget behandlet årsregnskap og økonomisk årsrapport for 2018 for Bergen kirkelige fellesråd i møte 02.04.2019 der det ble gjort slikt vedtak:

Kontrollutvalget vedtar slik uttalelse om BKF sitt årsregnskap og økonomisk årsrapport for 2018.

1. Kontrollutvalget merker seg at driftsregnskapet viser et regnskapsmessig resultat på kr. 0 etter avsetninger.
2. Kontrollutvalget merker seg videre at BKF har tilfredsstillende lånegjeld, driftsresultat og disposisjonsfond for 2018 som ligger godt innenfor anbefalingene til Riksrevisjonen og Teknisk beregningsutvalg (TBU).
3. På bakgrunn av det som kommer frem i revisjonsrapport nr. 1 fra Deloitte ber kontrollutvalget om at kirkevergen kommer i møte 10.09.2019 for å redegjøre for hva som er/vil bli gjort i forhold til anbefalingene i rapporten.
4. Ut over det som er nevnt over, revisjonsmeldingen av 19.03.2019 og revisjonsrapport nr. 1 fra Deloitte, har kontrollutvalget ikke merknader til BKF sitt årsregnskap for 2018.

Kirkevergen gjorde i møte 10.09.2019 rede for hva som er/vil bli gjort i med forbedringsområdene som kommer frem av revisjonsrapport nr. 1 fra Deloitte, som gjelder regnskapsåret 2018. Kontrollutvalget sa seg fornøyd med informasjonen som kom frem og tok den til orientering.

11. Evaluering av arbeidet i kontrollutvalget i denne valgperioden

Kontrollutvalget evaluerte arbeidet i denne valgperioden i møte 10.09.2019. I evalueringen deltok foruten kontrollutvalget, leder i fellesrådet, kirkevergen, revisor og sekretariatet. Det ble gjort slikt vedtak:

Resultat av evaluering av arbeidet i kontrollutvalget i BKF i valgperioden 2015 – 2019 blir å legge frem for kontrollutvalget i valgperioden 2019 – 2023.

Videre gjorde kontrollutvalget slikt vedtak i møte 19.11.2019:

1. Kontrollutvalget foreslår at det nye utvalget legger frem sak for fellesrådet der de foreslår for Den norske kirke at kontrollutvalg blir en del av den fremtidige kirkelige lovgivningen.
2. Nåværende kontrollutvalg gir råd til det nye kontrollutvalget om at Regler for kontrollutvalget bør harmoniseres slik at de blir i tråd med ny kommunelov. Det vil i tilfelle også innbefatte at det kan gjennomføres forvaltningsrevisjon i selskap som er heleid av BKF eller sammen med andre organer innen Den norske kirke.

12. Andre saker kontrollutvalget har behandlet

- Kirkevergen har orientert om:
 - Status i arbeidet med internkontroll systemet
 - Status på BKF's tilpasning til ny personvernlov (GDPR)
- Årsmelding for kontrollutvalget for 2018

13. Opplæring

Som en del av fastpris avtalen med Deloitte holdt de kurs i antikorrupsjon for kontrollutvalget og administrasjonen i BKF i forbindelse med møte i kontrollutvalget 28.05.2019.

14. *Kontrollutvalget på BKF's hjemmeside*

Kontrollutvalget ønsket å legge ut ny generell informasjon om utvalget og utvalgets aktivitet på BKF sin hjemmeside. Administrasjonen i BKF har ordnet dette slik at innkallinger, møteprotokoller og årsmelding for kontrollutvalget nå er tilgjengelig på hjemmesiden.

Bergen kirkelige fellesråd

Kontrollutvalet
c/o Sekretariat for kontrollutvalet
Hordaland fylkeskommune
Postboks 7900, 5020 Bergen

telefon: 55 23 90 00

e-post: hogne.haktorson@hfk.no

e-post: roald.breistein@hfk.no

e-post: kjartan.haugsnæs@hfk.no

e-post: helge.inge.johansen@hfk.no

e-post: kontrollutvalet@hfk.no

Saknr: 2020/27-1
Saksbehandler: Roald Breistein

Saksgang

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd	7/20	04.02.2020

Møteplan for kontrollutvalget i BKF for 2020

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget legger opp til slik møteplan for 2020:

Dato:
04.02.2020
31.03.2020
12.05.2020
08.09.2020
17.11.2020

Sammendrag

Formålet med denne saken er å få vedtatt en møteplan for kontrollutvalget i BKF for 2020.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevet underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Det er praktisk at møtetider i kontrollutvalget er tilpasset saker som eventuelt skal videre til arbeidsutvalget (AAU) og Fellesrådet. Møteplanen for 2020 for Bergen kirkelige fellesråd ble vedtatt 18.09.2019. Av denne går det frem at møtene i Fellesrådet er lagt til onsdager. For arbeidsutvalget er møtene lagt til tirsdager.

Vedtakskompetanse

Det er kontrollutvalget som har vedtakskompetanse i denne saken.

Vurderinger og virkninger

På bakgrunn av det som går frem over har vi laget et forslag til møteplan der det er tatt hensyn til de dagene fellesrådet og AU skal ha sine møter slik at møtene i kontrollutvalget er foreslått lagt slik:

Utkast til møteplan for kontrollutvalget (KU): (Tirsdag)	Merknad:	Aktuelle møter, dersom saker skal videre til:	
		Arbeidsutvalget (AU) (Tirsdag)	Fellesrådet (Onsdag)
04.02.2020	Årsmelding for KU for 2019 Plan for forvaltningsrevisjon - Godkjenning prosjektplan		19.02.2020
31.03.2020	Årsregnskap og årsrapport for BKF for 2019 Revisjonsplan 2020 Uavhengighetserklæring Plan for forvaltningsrevisjon - Prosessmøte 1	14.04.2020	29.04.2019
12.05.2020	Plan for forvaltningsrevisjon - Prosessmøte 2 og innstilling til fellesrådet		17.06.2020
08.09.2020	Budsjett 2021 for KU		16.09.2020
17.11.2020	Interimsrevisjonsrapport Møteplan 2021 Årsplan for 2021		09.12.2020

Konklusjon

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget vedtar møteplan for 2020 slik som foreslått.

Saknr: 2019/51-5
Saksbehandler: Roald Breistein

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd	8/20	04.02.2020

Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 - 2024 - Godkjenning av prosjektplan

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget ber Deloitte AS gjennomføre risiko- og vesentlighetsvurderinger (ROV) i Bergen kirkelige fellesråd, samt utarbeide forslag til plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 - 2024.
2. Forslag til prosjektplan av januar 2020, inkludert foreslått tidsramme, ligger til grunn.
3. Det er en målsetting at prosessmøte 1 skal gjennomføres i neste møte i kontrollutvalget og at prosessmøte 2 skal gjennomføres i neste møte etter det.
4. Det er videre en målsetting at forslag til plan for forvaltningsrevisjon for 2020 - 2024 skal legges frem for fellesrådet til godkjenning i september 2020.

Sammendrag

I tråd med regler for kontrollutvalget i BKF § 5 skal kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at Fellesrådet er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevet underskrift

Vedlegg

- 1 BKF - prosjektplan ROV-vurderinger

Saksutgreiing

Bakgrunn for saken

I tråd med regler for kontrollutvalget i BKF § 5 skal kontrollutvalget utarbeide plan for forvaltningsrevisjon det første året i valgperioden.

Dette betyr at kontrollutvalget innen utgangen av 2020 må sørge for:

- å gjennomføre en risiko- og vesentlighetsvurdering av BKF's virksomhet
- å utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon i perioden 2020 - 2024 basert på den gjennomførte risiko og vesentlighetsvurderingen
- at planen blir vedtatt av fellesrådet, som kan delegerere til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.
- Frem til ny plan er vedtatt vil årsplan for 2020 være gjeldende

På møte i kontrollutvalet 03.12.19 ble det gjort slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalget ber Deloitte innen 27.01.2020, lage et forslag til prosjektplan, som bl.a. inneholder hvordan analyse- og planarbeidet skal gjennomføres, ressursbruk og forventet levering. Prosjektplanen skal omfatte:

 - a. *Hvordan risiko- og vesentlighetsvurdering av BKF's virksomhet skal gjennomføres.*
 - b. *Forslag til hvordan arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 - 2024 skal gjennomføres.**
2. *Forslag til prosjektplan skal legges frem for godkjenning i kontrollutvalget i første møte i ny valgperiode.*
3. *Kontrollutvalget ber om at prosessen blir lagt opp slik at forslag til plan for forvaltningsrevisjon kan legges frem for fellesrådet til godkjenning i juni 2020.*

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalget har vedtakskompetanse for å dra i gang og gjennomføre planprosessen, bl.a. gjennom vedtak i denne saken.

Når utkast til plan for forvaltningsrevisjon 2020 - 2024 foreligger, etter gjennomført prosess, skal kontrollutvalget innstille til fellesrådet, som vedtar plan for forvaltningsrevisjon i tråd med regler for kontrollutvalget i BKF § 5.

Vurderinger og virkninger

Forslag til prosjektplan for gjennomføring av arbeidet med risiko- og vesentlighetsvurderinger (ROV) og plan for forvaltningsrevisjon er nå mottatt og ligger ved saken.

I forbindelse med arbeidet vil Deloitte bl.a. benytte dokumentanalyse, intervju og elektronisk spørreundersøkelse som metode. De vil gjennomføre intervju med både kirkevergen og sentrale ledere fra administrasjonen. I tillegg vil leder og nestleder i fellesrådet bli intervjuet. Videre er det lagt opp til 2 prosessmøter med kontrollutvalget. I prosessmøte 1 vil utvalget få anledning til å diskutere og vurdere risikoer innenfor BKF sitt ansvarsområde. I prosessmøte 2 skal kontrollutvalget gjennomføre sin endelige prioritering av prosjekt som skal ligge i forslag til plan for forvaltningsrevisjon som skal godkjennes av fellesrådet.

Sekretariatet mener prosjektplanen er godt gjennomarbeidet og den viser at Deloitte har gode prosesser og rutiner for gjennomføring av slike typer oppdrag. Etter sekretariatet sin mening er det viktig at dette arbeidet blir gjort på en grundig og god måte som sikrer sterk involvering både administrativt, politisk og ikke minst at kontrollutvalget blir sterkt involvert. Sekretariatet har ikke merknad til at det blir disponert en ressurs på inntil det timetall som er lagt inn i prosjektplanen. I forslag til prosjektplan er det lagt opp til at arbeidet skal være ferdig tidnok til at planen kan behandles i fellesrådet høsten 2020.

Kontrollutvalget bør i dette møtet drøfte, sammen med Deloitte og sekretariatet, når det kan være mest formålstjenlig at prosessmøte 1 og prosessmøte 2 skal gjennomføres. Prosessmøte 1 kan f.eks. gjennomføres i møte 31.03.2020. Videre kan prosessmøte 2 f.eks. gjennomføres i tredje møte i kontrollutvalget, 12.05.2020.

Dersom det blir en slik gjennomføring av prosessen vil endelig forslag til plan for forvaltningsrevisjon kunne legges frem for kontrollutvalget i møte 08.09.2020 og i fellesrådet 16.09.2020.

Kontrollutvalget bør også diskutere i møtet om det er andre ting Deloitte bør ta med seg videre i dette arbeidet.

Konklusjon

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget slutter seg til forslag til hvordan prosess med utarbeiding av ROV og plan for forvaltningsrevisjon skal gjennomføres. Sekretariatet anbefaler også at tidsrammen som er foreslått for arbeidet blir godkjent.

Bergen kirkelige fellesråd

Risiko- og vesentlighetsvurderinger og plan for
forvaltningsrevisjon

Prosjektplan/engagement letter

Januar 2020

«Risiko- og vesentlighetsvurderinger
og plan for forvaltningsrevisjon -
prosjektplan»

Januar 2020

Prosjektplan utarbeidet for Bergen
kirkelige fellesråd av Deloitte AS.

Deloitte AS
Postboks 6013 Postterminalen, 5892
Bergen
tlf: 55 21 81 00
www.deloitte.no
forvaltningsrevisjon@deloitte.no

Innhold

1.	Formål og problemstillinger	4
2.	Risiko- og vesentlighetsvurdering	5
3.	Plan for forvaltningsrevisjon	7
4.	Tid og ressursbruk	8

1. Formål og problemstillinger

1.1 Bakgrunn

Deloitte har i samsvar med bestilling fra kontrollutvalget 19. november 2019 i sakene PS 39/19 utarbeidet en prosjektplan for risiko- og vesentlighetsvurderinger og plan for forvaltningsrevisjon for Bergen kirkelige fellesråd (BKF).

1.2 Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjøre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regel-etterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut ifra fellesrådet sine vedtak og forutsetninger.¹ I *Regler for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd* § 5 går det frem nærmere bestemmelser knyttet til gjennomføring av forvaltningsrevisjon i BKF. Der står det blant annet at det er kontrollutvalget som treffer nærmere bestemmelser om hvilke revisjonen som skal gjennomføres. Valg av forvaltningsrevisjon skal gjøres innenfor rammene satt i plan for forvaltningsrevisjon. Reglementet har bestemmelser knyttet til utarbeidelse av slik plan for forvaltningsrevisjon:

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at fellesrådet er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon.

Det er videre et krav at plan om forvaltningsrevisjon skal være basert på en overordnet risiko- og vesentlighetsanalyse av BKF's virksomhet:

Planen skal baseres på en overordnet analyse av BKS's virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.

Hensikten med en slik overordnet risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV-vurdering) er å skaffe relevant informasjon om virksomheten i BKF, slik at det er mulig for kontrollutvalget å legge en plan for forvaltningsrevisjon og å prioritere mellom ulike områder der det kan være aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjon. Det er fellesrådet som vedtar plan for forvaltningsrevisjon. Fellesrådet kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

1.3 Vår tilnærming til risiko- og vesentlighetsvurdering – involvering og forankring

I prosessen med ROV-vurderinger og utforming av plan for forvaltningsrevisjon benytter vi en metodikk med høy grad av involvering, både av kontrollutvalget og av sentrale aktører i administrasjonen og i fellesrådet. Med en tilnærming der utvalget spiller en aktiv rolle vil vi sikre at vi avdekker hvilke områder i BKF det er knyttet størst risiko til. I tillegg vil høy grad av involvering bidra til å forankre planarbeidet og gjøre det kjent både i fellesrådet og i administrasjonen. Dette vil skape et godt grunnlag for gjennomføringen av prosjektene som blir prioritert i planen.

Vi ønsker at arbeidet med ROV-vurderingene skal gjennomføres med vekt på:

- Involvering og forankring i administrasjonen
- Involvering og forankring i fellesrådet
- Involvering og forankring i kontrollutvalget

En bred forankring og involvering vil sikre følgende:

- Kontrollutvalget får informasjon om de sentrale risikoområdene i BKF
- Prosjektene kontrollutvalget velger er dem med høyest risiko
- Legitimitet for valg av prosjekt i fellesrådet og i administrasjonen
- Læring og forbedring i administrasjonen

I tillegg til grunnlag for valg av prosjekt vil ROV-vurderingen også gi innspill til tema som kontrollutvalget kan følge opp gjennom andre metoder, som for eksempel orienteringer fra administrasjonen.

¹ Definisjonen av forvaltningsrevisjon er hentet fra kommuneloven § 23-3.

2. Risiko- og vesentlighetsvurdering

2.1 Innleiing

Formålet med ROV-vurderingen er å skaffe relevant informasjon om virksomheten til Bergen kirkelige fellesråd, slik at det er mulig for kontrollutvalget å legge en plan for forvaltningsrevisjon, og å prioritere hvilke prosjekt det kan være aktuelt å gjennomføre.

ROV-vurderingen vil avdekke indikasjoner på avvik eller sårbare områder i virksomheten sett i forhold til regelverk, mål satt av fellesrådet og vedtak. I denne sammenhengen viser «risiko» til *sannsynligheten for og konsekvensene av* at det kan forekomme avvik fra for eksempel regelverk, mål, vedtak og andre føringer som fellesrådet har satt. Risiko vil bli vurdert innenfor alle BKF sine virksomhetsområder.

På bakgrunn av ROV-vurderingen vil det bli utarbeidet forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekt, og kontrollutvalget må selv vurdere de ulike områdene opp mot hverandre, og avgjøre hvilke de mener det er mest vesentlig å undersøke.²

2.2 Analysedokument

Det vil bli utarbeidet et analysedokument i forbindelse med ROV-vurderingen som vil omfatte vurderinger av risiko og vesentlighet knyttet til forvaltningsrevisjon. Analysedokumentet vil gi et grunnlag for kontrollutvalget til å velge ut og prioritere prosjekt, og legger slik grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon.

2.2.1 Forvaltningsrevisjon

Seksjon 1: Innledning

I denne seksjonen vil vi beskrive arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon og utarbeidelsen av ROV-vurderingen. Vi vil også beskrive hvilke metoder som er brukt.

Seksjon 2: Risikoanalyse

I denne seksjonen vil vi gjøre en oppsummerende presentasjon og analyse av data knyttet til hvert virksomhetsområde, slik at det går frem hvilke områder det er knyttet risiko til.

Seksjon 3: Identifiserte behov for forvaltningsrevisjon

I denne siste seksjonen i del 1 vil vi sammenfatte de områder det er knyttet størst risiko til, basert på risikoanalysen i seksjon 2, og knytte disse til mulige forvaltningsrevisjonsprosjekt. Det er kontrollutvalget som skal prioritere mellom prosjektene. Kontrollutvalget står også fritt til å legge til og ta bort prosjekt. Dette vil skje i prosessmøte 2 med kontrollutvalget (se avsnitt 2.3.5).

2.3 Metodisk tilnærming og involvering av sentrale aktører

2.3.1 Dokumentanalyse

Dokumentanalysen tar utgangspunkt i planer, meldinger og rapporter fra BKF. Vi vil òg undersøke hvilke tilsyn som er gjennomført og eventuelt planlagt i BKF. Disse vil samlet gi en oversikt over BKF sine mål og strategier, samt gi et viktig bidrag til å avdekke områder med risiko eller behov for forbedring.

2.3.2 Intervju

Vi vil gjøre intervju med administrative ledere i BKF. Vi ønsker å intervju kirkevergen samt sentrale ledere fra administrasjonen (3-4 personer). I tillegg vil vi intervju leder og nestleder for fellesrådet. Noen av intervjuene kan bli gjennomført per telefon for å sikre en effektiv gjennomføring.

2.3.3 Elektronisk spørreundersøkelse

Administrative ledere og hele fellesrådet blir involvert i ROV-vurderingen gjennom en undersøkelse i Questback (elektronisk spørreundersøkelsesverktøy). I denne blir disse bedt om å peke på potensielle risikoer innenfor det tjenestområdet de har ansvar for eller kjenner til.

² For en nærmere presentasjon av ROV-vurdering, se kapittel 6 i *Kontrollutvalgshåndboken* utgitt av kommunaldepartementet (<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kontrollutvalgsboken/id2468270/>).

2.3.4 Prosessmøte 1 med kontrollutvalget

I det første prosessmøtet vil kontrollutvalget få mulighet til å diskutere og vurdere risikoer innenfor BKF sine ansvarsområder, basert på egen erfaring fra arbeidet i kontrollutvalget.

2.3.5 Prosessmøte 2 med kontrollutvalget

Formålet med det andre prosessmøtet er at kontrollutvalget skal gjennomføre sin endelige prioritering til plan for forvaltningsrevisjon. Som et grunnlag for diskusjonen i møtet vil analysedokumentene bli ferdiggjort og lagt fram for kontrollutvalget i god tid før møtet. I dokumentene vil alle data som er samlet inn bli presentert i en risikovurdering, inkludert de data som ble samlet inn fra kontrollutvalget i prosessmøte 1. På bakgrunn av risikoanalysen vil det gå fram hvilke områder det er knyttet størst risiko til.

Det er kontrollutvalget som i prosessmøtet skal prioritere og vurdere de ulike risikoområdene og avgjøre hvilke områder som skal bli gjenstand for forvaltningsrevisjon.

3. Plan for forvaltningsrevisjon

Når ROV-vurderingen er gjennomført og kontrollutvalget har prioritert prosjektene i prosessmøte 2, vil vi utarbeide utkast til plan for forvaltningsrevisjon. Utkast til plan for forvaltningsrevisjon vil omfatte:

- Beskrivelse av forvaltningsrevisjon
- Beskrivelse av ROV-vurderingen
- Liste med prioriterte prosjekt der det går fram prosjekttittel, tema og problemstillinger
- Liste med uprioriterte prosjekt der det går fram prosjekttittel og tema
- Retningslinjer for bestilling av prosjekt, rapportering og endringer i planen

4. Tid og ressursbruk

4.1 Nøkkelpersonell

Birte Bjørkelo er oppdragsansvarlig partner på oppdraget. I tillegg vil teamet bestå av prosjektleder Frode Løvlie og prosjektmedarbeidere Kjersti Gjuvsland. Deloitte har satt sammen et team som sikrer at prosjektet blir gjennomført i samsvar med gjeldende retningslinjer, samt med nødvendig kompetanse og erfaring innenfor kommunal revisjon.

4.2 Ressursbruk og gjennomføringsplan

Med utgangspunkt i prosjektet sin karakter og planen som er lagt for hvordan prosjektet skal bli gjennomført vil det ta totalt 85 timer å gjennomføre prosjektet.

Prosjektet vil gjennomføres første halvdel av 2020, slik at forslag til plan for forvaltningsrevisjon kan legges fram for fellesrådet høsten 2020.

Se vedlegg for oversikt over timefordeling.

Fakturering av kostnadene ved prosjektet vil skje i samsvar med avtale mellom Bergen kirkelige fellesråd og Deloitte.

Bergen, 28. januar 2020

Birte Bjørkelo

Oppdragsansvarlig partner

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NWE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. Deloitte serves four out of five Fortune Global 500[®] companies through a globally connected network of member firms in more than 150 countries and territories bringing world-class capabilities, insights, and high-quality service to address clients' most complex business challenges. To learn more about how Deloitte's approximately 245,000 professionals make an impact that matters, please connect with us on Facebook, LinkedIn, or Twitter.

© 2020 Deloitte AS

Saknr: 2019/83-4
Saksbehandler: Roald Breistein

Saksgang

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd	9/20	04.02.2020

Nyttig informasjon for kontrollutvalget i starten av valgperioden

Forslag til vedtak

Informasjonen tas til orientering.

Sammendrag

For at kontrollutvalget skal få så god start på valgperioden som mulig er det en del informasjon som utvalget bør være kjent med. Dette kan f.eks. være saker som det tidligere kontrollutvalget har startet opp, men som ikke er ferdige, eller det kan være gjeldende planer, budsjett ol.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevet underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

For at kontrollutvalget skal få så god start på valgperioden som mulig er det en del informasjon som utvalget bør være kjent med. Dette kan f.eks. være saker som det tidligere kontrollutval har startet opp, men som ikke er ferdige, eller det kan være gjeldende planer, budsjett ol.

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalget har vedtakskompetanse i saken.

Vurderingar og verknader

På bakgrunn av dette blir det gitt en kort orientering om disse dokumentene i dette møtet:

1. Årsmelding for kontrollutvalget i BKF for 2018
2. Årsplan for kontrollutvalget for 2020
3. Regler for kontrollutvalget i BKF
4. Pågåande revisjoner som ikke er ferdige:
 - a. Forvaltningsrevisjon Innen personalavdelingen og relasjonen mellom Kirkevergen og menighetene - Handlingsplan behandles i annen sak i dag

Dokument 1 - 3 er sendt ut som vedlegg til en e-post før møtet.

Saknr: 2019/83-5
Saksbehandler: Roald Breistein

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd	10/20	04.02.2020

Rutiner i kontrollutvalget

Forslag til vedtak

1. vil ha abonnement på Kommunerevisoren.
2. kan delta på folkevalgtopplæring for kontrollutvalg på Solstrand 18. – 19.02.2020
3. kan delta på kontrollutvalgslederskolen 21. – 22.04.2020 på Gardermoen i regi av FKT
4. Kontrollutvalget er enig i at det er leder i utvalget som kan uttale seg til media på vegne av utvalget.
5. Kontrollutvalget tar informasjonen ellers til orientering.

Sammendrag

Det er en del praktiske rutiner som gjelder kontrollutvalget som det kan være nyttig å få avklart, informert om og bli enige om i det første møtet i utvalget. Denne saken tar sikte på å få avklart og bli enig om slike rutiner.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevet underskrift

Vedlegg: 1. Invitasjon til folkevalgtopplæring for kontrollutvalg
2. Invitasjon til kontrollutvalgslederskolen

Saksutgreiing

Bakgrunn for saken

Det er en del praktiske rutiner som gjelder kontrollutvalget som det kan være nyttig å få avklart, informert om og bli enige om i det første møtet i utvalget. Denne saken tar sikte på å få avklart og bli enig om slike rutiner.

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalget har vedtakskompetanse så lenge det er budsjettmessig dekning.

Vurderinger og virkninger

På bakgrunn av det som går frem ovenfor er det disse rutinene/punktene som må avklares/informeres om:

1. Rutiner for innkalling til møte i kontrollutvalget
 - Møteinnkallinger blir sendt ut som vedlegg til en e-post.
2. Abonnement på Kommunerevisoren
 - Det er vanlig i de kommunene vi er sekretariat for at de faste medlemmene i kontrollutvalget kan abonnere på Kommunerevisoren, som Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) gir ut, kr. 425 pr. år for 6 blad pr. år
3. Aktuelle konferanser/kurs i 2020 med kontrollutvalg som målgruppe
 - Folkevalgtopplæring for kontrollutvalg på Solstrand 18. - 19.02.2020, jf. vedlegg 1. Påmeldingsfristen er gått ut, men det er fortsatt mulig å melde seg på.
 - Kontrollutvalgslederskolen som Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) skal arrangere 21. - 22.04.2020 på Gardermoen, jf. vedlegg 2. Dette er et kurs rettet spesielt mot lederen i kontrollutvalget. Kurset er kunngjort på www.fkt.no og koster kr. 5500 pr deltaker. Invitasjonen ligger vedlagt.
 - Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) skal holde sin årlige fagkonferanse på Gardermoen 03. - 04.06.2020
 - Det blir anbefalt at kontrollutvalget i BKF har deltakere på disse konferansene/kurset.
4. Kontrollutvalget og media
 - Slik sekretariatet ser det vil det være formålstjenlig at det er leder i kontrollutvalget som uttaler seg til media på vegne av utvalget. Det blir anbefalt at det blir gjort vedtak om dette.

Konklusjon

På bakgrunn av det som går frem over anbefaler sekretariatet at det blir gjort slike vedtak.

Fra: Anne-Karin Femanger Pettersen (fkt@fkt.no)

Sendt: 15.01.2020 10:46:36

Til: Forum for Kontroll og Tilsyn

Kopi:

Emne: Invitasjon til Forum for Kontroll og Tilsyns kontrollutvalgslederskole 2020 21.-22. april

Vedlegg:

Vi ber om at denne e-posten videresendes:

Til lederen av kontrollutvalget i kommunen

Velkommen til kontrollutvalgslederskolen 2020

21.-22. april, [Clarion Hotel & Congress Oslo!](#)

For første gang skal FKT arrangere et eget opplæringsopplegg for kontrollutvalgsledere!

Vi har fått en ny kommunelov som styrker kontrollutvalgets rolle i den kommunale egenkontrollen. En ny bestemmelse er at lederen av kontrollutvalget ikke kan komme fra ordførerens parti eller «gruppe». En typisk «gruppe» vil for eksempel kunne være en by- eller bygdeliste. Dette kan gjøre det lettere å ta tak i utfordrende saker og systemsvikt. Det er likevel ikke slik at kontrollutvalget skal drive politikk eller kjøre politiske omkamper. I kontrollutvalget er det systemet som er i sentrum. Kontrollutvalget skal bidra til å utvikle kvaliteten på tjenestene for innbyggerne. Dette krever ledelse. Derfor inviterer FKT kontrollutvalgsledere til kontrollutvalgslederskolen!

Innhold

21. april kl. 19.00

Samlingen starter med registrering og gjennomgang av det faglige opplegget for skolen. Deretter er det fellesmiddag og sosialt samvær kl. 20.00. For å få et godt utbytte av neste dag – både faglig og sosialt, anbefaler vi alle å delta på introduksjonsdelen.

22. april kl. 08.30

Opplegget for «skolen» er noe mer enn en ordinær konferanse. Vi går dypere inn i den viktige rollen det er å være KU-leder, håndtering av henvendelser, hva kontrollutvalget kan – og ikke kan gjøre mm. Vi satser på et lekent opplegg, godt tilrettelagt for læring.

Program:

Påmelding

Frist for påmelding er 9. mars

Vel møtt!

FOLKEVALDOPPLÆRING FOR KONTROLLUTVALA I VESTLAND FYLKE

18. – 19. februar 2020

Solstrand Hotel & Bad
Solstrandveien 200
5201 Os

Praktiske opplysningar

Stad: [Solstrand Hotel & Bad](#), Solstrandveien 200, 5201 Os, telefon: 56 57 11 00

Tid: Registrering (og noko å bita i) frå 18. februar 2020 kl. 09:15

Start: 18. februar 2020 kl. 10:00

Slutt: 19. februar 2020 kl. 15:00

Det er fri tilgang til Solstrand si gode velvære-avdeling.

Oppgjær: Felles faktura til kvar kommune.

Påmelding er utgått, men du kan enno kontakta sekretariatet om du vil ha plass.

Arrangør: Vestland fylkeskommune, v/ sekretariat for kontrollutvalet.

Kontaktopplysningar:

kontrollutvalet@vlfk.no

Helge Inge Johansen | helge.inge.johansen@vlfk.no | Mob. 402 03 664

Hogne Haktorson | hogne.haktorson@vlfk.no | Mob. 911 05 982

Diverse

- Henvisningane i programmet til diverse kapittel gjeld kontrollutvalsboka.
- Eventuelle allergiar, som hotellet må få beskjed om, meldast til sekretariatet snarast.

Kontrollutvalsboka:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kontrollutvalgsboken/id2468270/>

Fylkesmannen i Nordland – enklere kontrollutvalsbok

<https://www.fylkesmannen.no/Nordland/Kommunal-styring/Nyheter---kommunal-styring/Veileder---kontrollutvalg/>

Program dag 1: 18.2.2020

Tid	Tema	Førelasar
09.15	Registrering / noko å bita i	
10.00	Opning	Kontrollsjef Hogne Haktorson
10.10	Forventningar til kontrollutvalet	Ordførar i Bergen Marte Mjøs Persen,
10.25	Lovgrunnlag for kontrollutvalet	Sekretariatet Einar Ulla
10.40	Roller og ansvar Kap 2, 3 og 4	Sekretariatet Roald Breistein
10.55	<i>Beinstrekk</i>	
11.10	Roller og ansvar forts. Kap 2, 3 og 4	Sekretariatet Roald Breistein
11.40	Kontrollutvalsmøte Korleis skape interessante og engasjerande møte?	Sekretariatet Kjartan Haugsnes
12.00	<i>Lunsj</i>	
13.00	Kva kan kontrollutvalet forvente av sekretariatet? Kva kan kontrollutvalet forvente av revisjonen? Kap 3	Kontrollsjef Hogne Haktorson Birte Bjørkelo, Deloitte
13.45	<i>Beinstrekk</i>	

14.00	Kva er kontrollutvalet sine oppgåver og kva skal ikkje kontrollutvalet gjere? Kap 3	Birte Bjørkelo, Deloitte
14.45	Kva betyr kontrollutvalet sitt arbeid for rådmannen?	Rådmann i Vaksdal kommune, Atle Fasteland
15.15	<i>Kaffipause</i>	
15.30	Korleis kan ein legge til rette for god samhandling mellom kontrollutvalet og kommune-administrasjonen Kap 4	Sekretariatet Kjartan Haugsnes
16.00- 16.15	Avslutning / oppsummering av dag 1	KUV-leiar
19.30	Middag	

Program dag 2: 19.2.2020

Tid	Tema	Førelasar
09.00	Kontrollutvalet og rekneskapsrevisjon. Kontrollutvalet sitt «påsjå» ansvar – samspel, roller og oppgåver Kap 9	Sekretariatet Einar Ulla
09.45	Risiko og vesentlegvurdering og plan for forvaltningsrevisjon og eigarkapskontroll Kap 6	Birte Bjørkelo, Deloitte
10.30	<i>Kaffipause og utsjekking</i>	
10.50	Kva inneber eigarkapskontroll og kva er forskjellen på eigarskapskontroll og forvaltningsrevisjon i selskap? Kap 8	Birte Bjørkelo, Deloitte
11.30	Forvaltningsrevisjon og rolla til kontrollutvalet Kap 7	Sekretariatet Roald Breistein
12.00	<i>Lunsj</i>	
12.50	Gruppearbeid	Gruppearbeid
13.20	Presentasjon av gruppearbeid	Presentasjon v/gruppene
13.50	Korleis synleggjera kontrollutvalsarbeidet og kven er målgruppa Kap 5	Sekretariatet Kjartan Haugsnes
14.15	<i>Kaffipause</i>	
14.30	Tips frå ein erfaren kontrollutvalsleiar	Fredrik Litleskare Stord kommune
14.45- 15.00	Oppsummering / avslutning	Hogne Haktorson

Saknr: 2019/83-6
Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksgang

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd	11/20	04.02.2020

Taushetsplikt i kontrollutvalget

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen om lovbestemt taushetsplikt som går frem av saken til etterretning og vil følge dette i sitt arbeid i kontrollutvalget i BKF.

Sammendrag

Denne saken skal klargjøre hvordan kontrollutvalget skal forholde seg til den lovbestemte taushetsplikten.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskevet underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saken

Kontrollutvalget har mange saker til behandling og har stor grad av rett til innsyn, jf. regler for kontrollutvalget § 3 som lyder slik:

«Kontrollutvalget kan hos BKF, uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene.

Kontrollutvalgets medlemmer og sekretariat er undergitt forvaltningslovens regler om taushetsplikt.»

På bakgrunn av dette blir det gjennom denne saken gjort rede for det regelverk som gjelder om taushetsplikt for folkevalgte.

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalget har vedtakskompetanse i denne saken.

Vurderinger og virkninger

For ordens skyld blir opplyst om at det er kontrollutvalget som politisk organ som kan be om informasjon som er unntatt offentliggjøring. Hvert enkelt utvalgsmedlem kan ikke selv ta kontakt med kirkevergens administrasjon med krav om å få utlevert slik informasjon.

Taushetsplikt for folkevalgte er regulert i forvaltningsloven § 13 som lyder slik:

«Enhver som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan, plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til det han i forbindelse med tjenesten eller arbeidet får vite om:

- 1) *noens personlige forhold, eller*
- 2) *tekniske innretninger og fremgangsmåter samt drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningen angår.*

Som personlige forhold regnes ikke fødested, fødselsdato og personnummer, statsborgerforhold, sivilstand, yrke, bopel og arbeidssted, med mindre slike opplysninger røper et klientforhold eller andre forhold som må anses som personlige. Kongen kan ellers gi nærmere forskrifter om hvilke opplysninger som skal reknes som personlige, om hvilke organer som kan gi privatpersoner opplysninger som nevnt i punktumet foran og opplysninger om den enkeltes personlige status for øvrig, samt om vilkårene for å gi slike opplysninger.

Taushetsplikten gjelder også etter at vedkommende har avsluttet tjenesten eller arbeidet. Han kan heller ikke utnytte opplysninger som nevnt i denne paragraf i egen virksomhet eller i tjeneste eller arbeid for andre.»

Forvaltningsloven finner du her: https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1967-02-10?q=forvaltningslova#KAPITTEL_3

Konklusjon

Medlemmene i kontrollutvalget er på bakgrunn av det som går frem over gjort kjent med regelverket for lovbestemt taushetsplikt.

Saknr: 2019/83-7
Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksgang

Utvalg	Utv.saknr.	Møtedato
Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd	12/20	04.02.2020

Hvordan melde avbud til møtene i kontrollutvalget

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet tar til etterretning dei rutinane som gjeld for å melde avbud til møta i kontrollutvalet i BKF.

Sammendrag

I denne saken blir redegjort for rutiner som skal gjelde når en må melde avbud til møtene i kontrollutvalget.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevet underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saken

Kontrollutvalet har som kjent bare 5 medlemmer. Når noen må melde avbud til et møte er det derfor særdeles viktig at dette skjer så fort som mulig til rette vedkommende slik at vara kan kalles inn.

På bakgrunn av dette blir det i denne saken redegjort for rutiner som skal gjelde når en må melde avbud til møtene i kontrollutvalget.

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalget har vedtakskompetanse i denne saken.

Vurderinger og virkninger

Sekretariatet vil minne alle i kontrollutvalget om at det er viktig å melde i fra når en er forhindret i å komme til møtet. Det er og viktig at slike meldinger blir gitt på rett måte.

I denne informasjonen blir det skissert noen «kjøreregler» for hvordan en skal melde avbud.

1. Første regel er Å MELDA FRA. Gjør dette i så god tid som mulig før møtet. Det er vanskelig for sekretariatet å få kontakt med vararepresentant ved kort varsel, og for vararepresentanten å møte på kort varsel.
2. Det er normalt at den som er valgt som medlem av kontrollutvalg i kommunalt kontrollutvalg har plikt til å møte dersom det ikke foreligger gyldig forfall. Regler for kontrollutvalget i BKF bygger på kommuneloven og det er derfor naturlig at disse reglene også gjelder for kontrollutvalget i BKF.

Dette betyr at forfall alltid skal begrunnes.

3. Meld ikke avbud til BKF's administrasjonen. Det er sekretariat for kontrollutvalets oppgave å kalle inn vara, og se til at kontrollutvalget er vedtaksføre når møtet starter.
4. Du skal ikke gi melding til din vararepresentant, dette er sekretariatets oppgave.
5. Du bes fortrinnsvis om å melde fra om forfall ved å ringe til en av oss. Du kan også sende e-post eller SMS med melding om forfall. Husk alltid at forfall skal begrunnes.

Konklusjon

Medlemmene i kontrollutvalget i BKF er på bakgrunn av det som går frem ovenfor gjort kjent med rutiner som gjelder for å melde avbud til møtene i utvalget.

Saknr: 2018/59-23
Saksbehandler: Roald Breistein

Saksgang

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd	13/20	04.02.2020

Handlingsplan - Forvaltningsrevisjon av ansvars-, rolle og myndighetsfordeling mellom kirkevergen og menighetene

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet ser positivt på det arbeidet som er startet opp i forbindelse med forvaltningsrevisjon av «Ansvars-, rolle- og myndighetsfordeling mellom Kirkevergen og menighetene».
2. På bakgrunn av handlingsplanen ber kontrollutvalet om ny status på arbeidet i form av skriftlig tilbakemelding innen 30.06.2020.
3. Tilbakemeldingen skal også inneholde skriftlig dokumentasjon på de tiltak som er ferdig gjennomført.

Sammendrag

Denne saken er kontrollutvalget sin første oppfølging av vedtak gjort i fellesrådet i Bergen Kirkelige Fellesråd 30.10.2019 av forvaltningsrevisjonsrapport av «Ansvars-, rolle- og myndighetsfordeling mellom Kirkevergen og menighetene».

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Saksfremlegget er godkjent elektronisk og har derfor ingen hændskrevet underskrift

Vedlegg

- 1 Handlingsplan for oppfølging av rapport etter forvaltningsrevisjon Ansvars....

Saksutgreiing

Bakgrunn for saken

Fellesrådet i Bergen Kirkelige Fellesråd gjorde slikt vedtak i sak 44/19 i møte 30.10.2019:

«På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport av «Ansvars-, rolle- og myndighetsfordeling mellom Kirkevergen og menighetene», ber fellesrådet i BKF kirkevergen sørge for å:

1. *Etablere et overordnet delegeringsreglement i BKF, der fullmakter og rolle- og ansvarsdelinger tydelig fremgår.*
2. *Sikre etterlevelse av den avtalte rolle- og ansvarsdelingen i BKF, herunder å gi menighetene og administrasjonslederne tilstrekkelig oppfølging.*
3. *Ytterligere klargjøre og operasjonalisere hva som er administrasjonsleders oppgaver og ansvarsområder, herunder:*
 - a. *Tydeliggjøre hva som ligger i administrasjonsleders daglig leder-funksjon.*
 - b. *Tydeliggjøre hva det vil si å være «BKFs representant i soknet».*
 - c. *Utarbeide rutiner som mer utfyllende dekker hva administrasjonslederne skal rapportere på, når det skal rapporteres, og på hvilken måte det skal rapporteres.*
 - d. *Sikre at administrasjonslederne får tilstrekkelig informasjon om maler og retningslinjer for deres arbeid, og hvor de finner disse.*
4. *Utarbeide opplæringsplaner for administrasjonslederne.*
5. *Sikre at det blir utarbeidet stillingsbeskrivelser for områdelederstillingen.*
6. *Vurdere tiltak for å ytterligere klargjøre rolle- og ansvarsdeling mellom administrasjonslederne og menighetene.*
7. *Vurdere tiltak for å sikre at det blir utarbeidet virksomhetsplaner i alle menighetene.*
8. *Sikre at menighetsrådenes påvirkning i ansettelsesprosesser forankres tydeligere og praktiseres som forutsatt.*
9. *Sikre at pågående prosesser knyttet til rolle- og ansvarsfordeling mellom Kirkevergen og menighetene ferdigstilles.*
10. *Å lage en prioritert handlingsplan til kontrollutvalget innen 01.12.2019 som viser hvilke tiltak som skal settes i verk for å følge opp anbefalingene i rapporten, når tiltakene skal settes i verk og hvem som skal ha ansvaret for iverksettingen.»*

Kontrollutvalget har ett spesielt ansvar for å følge opp at fellesrådet sine vedtak i forbindelse med rapporter om forvaltningsrevisjon blir fulgt opp. Det blir vist til Regler for kontrollutvalget i BKF § 5 der det står dette:

«Kontrollutvalget skal påse at Fellesrådets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp.»

Rapportering til fellesrådet i tråd med dette skjer normalt i forbindelse med at kontrollutvalget årlig legger frem sin årsmelding for Fellesrådet til godkjenning.

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalget har vedtakskompetansen i denne saken, jf. regler for kontrollutvalget i BKF § 5.

Vurderinger og virkninger

Sekretariatet har mottatt vedlagte notat datert 30.11.2019 fra kirkevergen som inneholder handlingsplan for oppfølging av denne forvaltningsrevisjonen.

Sekretariatet ser positivt på det arbeidet som er startet opp i forbindelse med forvaltningsrevisjon av «Ansvars-, rolle- og myndighetsfordeling mellom Kirkevergen og menighetene». Det går frem av notatet at det meste av forbedringsarbeidet vil være ferdig utført i løpet av første halvår 2020.

Konklusjon

På bakgrunn av det som går frem over blir det anbefalt at kontrollutvalget ber om ny status på arbeidet i form av skriftlig tilbakemelding innen 30.06.2020. Tilbakemeldingen bør også inneholde skriftlig dokumentasjon på de tiltak som er ferdig gjennomført.

Handlingsplan for oppfølging av rapport etter forvaltningsrevisjon *Ansvars-, rolle- og myndighetsfordeling mellom Kirkevergen og menighetene*

Jeg viser til fellesrådets sak 44/19 *Ansvars-, rolle- og myndighetsfordeling mellom Kirkevergen og menighetene* hvor kirkevergen bes om å lage en handlingsplan til kontrollutvalget, jfr. utdrag fra vedtaket i saken:

Å lage en prioritert handlingsplan til kontrollutvalget innen 01.12.2019 som viser hvilke tiltak som skal settes i verk for å følge opp anbefalingene i rapporten, når tiltakene skal settes i verk og hvem som skal ha ansvaret for iverksettingen.

Revisjonsrapporten *Ansvars-, rolle- og myndighetsfordeling mellom Kirkevergen og menighetene* peker på ni forbedringspunkter.

1. Delegeringsreglement. Kirkevergen vil legge frem forslag til overordnet delegasjonsreglement til fellesrådets møte 29. april 2020. Saksansvarlig vil være gravplassjef Inghild Hareide Hansen.
2. Rolle- og ansvarsfordeling i BKF og oppfølging av administrasjonsledere og menighetene – her bekrefter revisjonen at det organisatoriske grepet som er iverksatt med områdeledere er et godt tiltak for oppfølging av administrasjonslederne og menighetene. Denne strukturen er ennå relativt ny og vi har et pågående arbeid med å avklare ansvar og rolle. Kirkevergen mener at riktig organisatorisk tiltak med dette er iverksatt.
3. Klargjøre og operasjonalisere hva som er administrasjonsleders oppgaver og ansvarsområder – dette henger nøye sammen med implementeringen av konseptet *Samordnet ledelse*. I tillegg, vi har startet et arbeid med revisjon av stillingsbeskrivelsen til administrasjonsleder. Revidert stillingsbeskrivelse for administrasjonsleder vil være på plass innen 1. april 2020. Ansvarlig for prosess og revisjon er HR-sjef Knut Arne Aasen.
4. Kompetanse- og opplæringsplan for administrasjonslederne. Kompetansen er ulikt fordelt og individuell opplæringsplan kan være et godt verktøy for å øke kvalitet og profesjonalitet. Dette følges opp av områdelederne.
5. Stillingsbeskrivelser for områdeledere er utarbeidet.
6. Klargjøring av rolle- og ansvarsfordeling mellom administrasjonslederne og menigheten – dette er svært viktig for å sikre et godt arbeidsmiljø og en effektiv ressursbruk. Vi har hatt mye oppmerksomhet på dette feltet og er i ferd med å implementere *Samordnet ledelse* i menighetene hvor administrasjonsleder sammen med menighetsrådsleder og sokneprest er sentrale aktører. Vi mener at konseptet *Samordnet ledelse* er et godt svar på denne utfordringen. Dette arbeidet er godt kjent for fellesrådet og er også omtalt i forvaltningsrevisjonen. Vi vil evaluere ordningen i løpet av mai 2020 og vil gi fellesrådet en orientering i deres møte 17. juni 2020. Saksansvarlig vil være sjef for Menighetsavdelingen.
7. Menighetenes virksomhetsplaner – det er menighetsrådets ansvar å utarbeide menighetens virksomhetsplan. Dette kan vi gjøre menighetsrådene oppmerksomme på, men vi kan ikke instruere dem. Samtidig erkjenner vi at menighetens virksomhetsplan er svært viktig for at administrasjonsleder kan lykkes i sitt arbeid. Både prioriteringer og ledelse av staben trenger en forankring i en virksomhetsplan.
8. Menighetsrådets påvirkning i ansettelsesprosesser – dette mener vi er tilstrekkelig ivarettatt i dagens regelverk, men vi er i ferd med å gjennomgå vår egen praksis for å sikre at menighetsrådene opplever seg å være sett og hørt. HR-sjef Knut Arne Aasen vil i løpet av uke 49 sende et brev til menighetsrådene med tydeliggjøring av rutiner og forventning til deltakelse i rekrutteringsprosessen.

9. Sikre ferdigstillelse av pågående prosesser knyttet til rolle og ansvarsfordeling – kirkevergen vil rapportere til fellesrådet på konseptet *Samordnet ledelse* i møte 17. juni 2020. Saksansvarlig er sjef for Menighetsavdelingen.

Bergen 30. november 2019

Asbjørn Vilkenen
Kirkeverge

Saknr: 2018/53-14
Saksbehandler: Roald Breistein

Saksgang

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd	14/20	04.02.2020

Kurs i regi av Deloitte første halvår 2020

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet ber om at Deloitte gjennomfører kurs innen i forbindelse med møte i kontrollutvalget
2. Sekretariatet blir bedt om å ta seg av alt det praktiske med organisering, kunngjøring og avvikling av kurset, gjerne i samarbeid med administrasjonen i BKF.

Sammendrag

Denne saken legges frem for kontrollutvalget på bakgrunn av at Bergen kirkelige fellesråd har avtale med Deloitte AS om å levere 1 kursdag pr. år inkludert i fastprisen.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevet underskrift

Vedlegg
1 Kurstilbud 2020

Saksutgreiing

Bakgrunn for saken

Bergen kirkelige fellesråd har avtale med Deloitte AS som revisor med virkning fra 01.07.2018. I kontrakten som er inngått går dette frem av vedlegg B kravspesifikasjon punkt 3.3 opplæring:

«REVISOR skal legge frem for kontrollutvalget forslag om, og holde kurs for utvalget sine medlemmer, politisk nivå og/eller for medarbeidere i administrasjonen. Tema skal avtales med kontrollutvalget i det enkelte tilfelle. Omfang skal regnes til 1 kursdag pr. år. Slike kurs skal som en hovedregel holdes hos KUNDEN.»

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalget har vedtakskompetansen i denne saken.

Vurderinger og virkninger

Deloitte har hittil gjennomført følgende kurs for kontrollutvalget og administrasjonen:

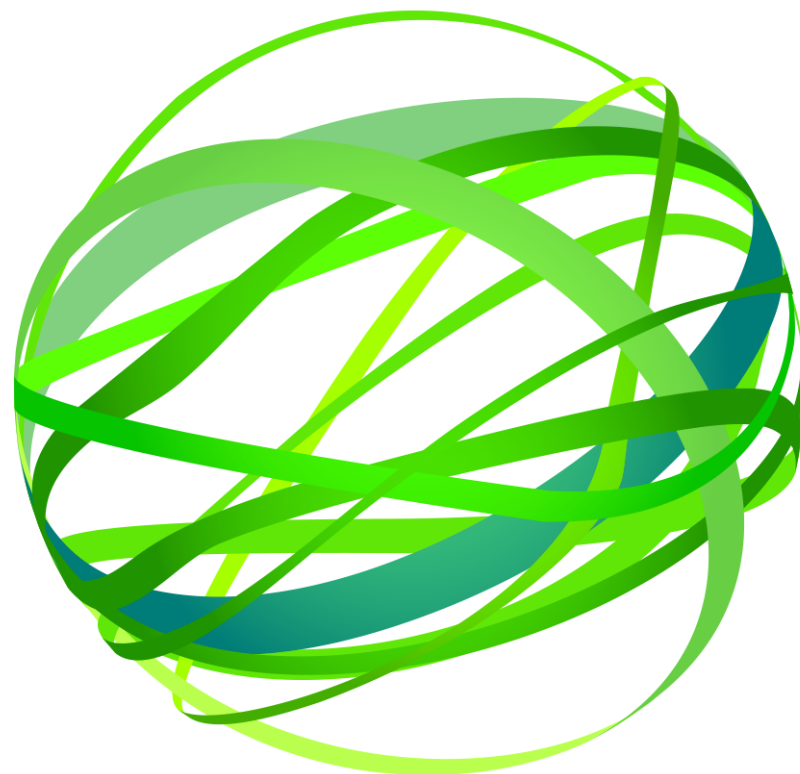
- Kurs i GDPR – ny personvernlov 04.12.2018
- Kurs i antikorrupsjon 28.05.2019

Det blir nå lagt frem sak om hvilket kurs kontrollutvalget skal velge i vårhalvåret 2020. Deloitte sitt forslag til kurs som kan være aktuelle å holde for kontrollutvalget og/eller administrasjonen i BKF ligger ved saken.

I møtet bør kontrollutvalget drøfte seg frem til hvilket kurs en ønsker å få gjennomført våren 2020. Det vil være naturlig slik sekretariatet ser det å vurdere kurs som kan være spesielt relevante for nye medlemmer i kontrollutvalget. I år når budsjett situasjonen er så anstrengt er dette spesielt aktuelt. Det normale til nå har vært at slike kurs har hatt en varighet på 2 timer og de har blitt holdt i forbindelse med et kontrollutvalgsmøte.

Konklusjon

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget diskuterer hvilket kurs de vil at Deloitte skal gjennomføre våren 2020. Videre bør utvalget be sekretariatet ta seg av det praktiske med organisering og avvikling av kurset, gjerne i samarbeid med administrasjonen i BKF.

Kva kurs kan Deloitte tilby til kontrollutvala?

	Tema	Stikkord	
1	Innføring i kommunerekneskap	<ul style="list-style-type: none"> - Grunnleggande innføring 	
2	Offentlege innkjøp	<ul style="list-style-type: none"> - Kva er hovudprinsippa i regelverket? 	
3	Meirverdiavgift og meirverdiavgiftskompensasjon	<ul style="list-style-type: none"> - Innføring i kompensasjonsordninga - Praktiske eksemplar 	
4	Justeringsplikt og -rett	<ul style="list-style-type: none"> - MVA. ved (fylkes-)kommunens overtaking av bygg og anlegg 	
5	Habilitet	<ul style="list-style-type: none"> - Kurset vil gi ei innføring i regelverk knytt til habilitet, korleis desse vurderingane kan gjerast og korleis (fylkes-) kommunen kan etablere gode rutinar for å sikre at tilsette ikkje handsamar saker kor dei er inhabile 	
6	Kommunelova (eller utvalde deler av den lova) og tilhøyrande forskrifter	<ul style="list-style-type: none"> - Kva er dei viktigaste delane av lova som gjeld for arbeidet til kontrollutvalet? - Her kan vi sjå nærare på utvalde delar 	
7	GDPR	<ul style="list-style-type: none"> - Skjerpa krav til informasjonstryggleik 	
8	Arkivering, journalføring og offentlegheit		
9	Utvalde tema knytt til forvaltningsrevisjon og selskapskontroll	<ul style="list-style-type: none"> - Kva er forvaltningsrevisjon og/eller selskapskontroll? - Korleis gjere ei god bestilling? - Korleis følgje opp ein gjennomført revisjon? 	
10	Roller og rolleforståing i kommunal eigarskapsforvaltning	<ul style="list-style-type: none"> - Roller og rolleforståing i kommunal eigarskapsforvaltning - Kva roller har kommunen sin eigarrepresentant, valte styremedlemmar mv. 	

	Tema	Stikkord	
11	Avstemming av rekneskapen	<ul style="list-style-type: none"> - Kva bør ei avstemming innehalde? - Kor ofte bør avstemmingar utarbeidast? - Kva avstemmingar skal utarbeidast? - Kva regelverk gjeld på området? 	
12	Internkontroll <ul style="list-style-type: none"> - Økonomi eller - Overordna (knytt til ny paragraf i kommunelov) 		
13	Innberetning av lønn	<ul style="list-style-type: none"> - Kva ytingar er avgiftspliktige og kva er oppgåvepliktige? 	
14	Investeringsrekneskap	<ul style="list-style-type: none"> - Krav til investeringsrekneskap - Skilje mellom driftsrekneskap og investeringsrekneskap - Kva skal bokførast i driftsrekneskapen? - Kva kriterium skal vere oppfylt for bokføring i investeringsrekneskapen? 	
15	Andre rekneskapsmessige problemstillingar	<ul style="list-style-type: none"> - Tilpasse den enkelte kommune 	
16	Leverandørrevisjonar - kva er kontrollutvalet si oppgåve og korleis skil desse seg frå andre revisjonar?	<ul style="list-style-type: none"> - Sjå i samband med nye innsynsmoglegheiter i kommunelova 	
17	Roller og oppgåver i den kommunale eigenkontrollen <ul style="list-style-type: none"> - Ei innføring 	<ul style="list-style-type: none"> - Kva er kontrollutvalet sin rolle og oppgaver - Korleis kan kontrollutvalet ivareta sine kontrolloppgåver 	

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our network of member firms in more than 150 countries and territories serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's approximately 286,000 people make an impact that matters at www.deloitte.no.

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte Network") is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte Network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.

Saknr: 2020/26-1
Saksbehandler: Roald Breistein

Saksgang

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd	15/20	04.02.2020

Eventuelt

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget ønsker å ha eventuelt som sak i hvert møte.

Sammendrag

Denne saken skal ivareta medlemmene sitt behov for å drøfte uformelt saker som den enkelte i utvalget lurer på om kan være aktuelle å behandle i kontrollutvalget.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevet underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saken

Sekretariatet foreslår å ha denne saken som fast sak i hvert møte. Her kan det enkelte medlem lufte problemstillinger som kan tenkes å være en sak for kontrollutvalget. Innspill kan enten komme til leder og sekretariat før møtet eller det kan tas opp i møtet.

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalget har vedtakskompetanse i denne saken, jf. regler for kontrollutvalget § 2 og 3.

Vurderinger og virkninger

Dersom det blir tatt opp saker som krever nærmere undersøkelse, eller innhenting av flere opplysninger, før det kan konkluderes på om det er en sak for kontrollutvalget, bør man be sekretariatet forberede en egen sak om dette til neste møte.

Konklusjon

Sekretariatet anbefaler at det gjøres vedtak om at man vil ha eventuelt som sak på hvert møte, slik det går frem av saksutgreiingen.

Referatsaker

RS 1/20 Vedtak i fellsrådet 11.12.2019 Budsjett 2020

Saker til behandling

61/19 Budsjett 2020

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 BKF - Bergen kirkelige fellesråd		
2 BKF - Bergen kirkelige fellesråd	11.12.2019	61/19

Kirkevergens forslag til vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar driftsbudsjett for 2020, med en total utgiftsramme på 238,4 millioner kroner. Kirkevergen gis fullmakt til å omdisponere budsjettet innenfor hovedpostene pr virksomhetsområde slik det er presentert i fremlagt budsjettoppstilling.

Bergen kirkelige fellesråd vedtar investeringsbudsjettet for 2020, med en total utgiftsramme på 141,5 millioner kroner. Kirkevergen gis fullmakt til å omdisponere budsjettet innenfor hovedpostene Gravplass, Middelalderkirker, Rehabilitering kirkebygg, Nyinvesteringer kirke og Kirkelig virksomhet og administrasjon.

Bergen kirkelige fellesråd vedtar budsjettet under forutsetning av at Bystyret vedtar budsjettet slik dette er fremlagt i Byrådets budsjettinnstilling.

Møtebehandling

Det ble foreslått økning av rammene til kontrollutvalget med kr 400.000,- for 2020. Forslaget falt med 11 mot 16 stemmer

Det ble fremmet forslag om følgende tillegg på kirkevergens forslag til vedtak: «Fellesrådet ber om å få forelagt endringer i budsjettet til vedtak når endringene påvirker driften i menighetene i vesentlig grad.»

Forslag til tillegg ble vedtatt med 17 mot 10 stemmer

Vedtak

Bergen kirkelige fellesråd vedtar driftsbudsjett for 2020, med en total utgiftsramme på 238,4 millioner kroner. Kirkevergen gis fullmakt til å omdisponere budsjettet innenfor hovedpostene pr virksomhetsområde slik det er presentert i fremlagt budsjettoppstilling.

Bergen kirkelige fellesråd vedtar investeringsbudsjettet for 2020, med en total utgiftsramme på 141,5 millioner kroner. Kirkevergen gis fullmakt til å omdisponere budsjettet innenfor hovedpostene Gravplass, Middelalderkirker, Rehabilitering kirkebygg, Nyinvesteringer kirke og Kirkelig virksomhet og administrasjon.

Bergen kirkelige fellesråd vedtar budsjettet under forutsetning av at Bystyret vedtar budsjettet slik dette er fremlagt i Byrådets budsjettinnstilling.

Fellesrådet ber om å få forelagt endringer i budsjettet til vedtak når endringene påvirker driften i menighetene i vesentlig grad.

Protokoll fra møte i Kontrollutvalget

Tid: Fredag 25. oktober 2019 kl. 1100-1700

Sted: Erkebispegården i Trondheim, store møterom

Tilstede fra Kontrollutvalget: Ann-Kristin Sørvik, Finn Ragnvald Huseby, Ola T. Lånke og Brit Skjelbred.

Laila Riksaasen Dahl meldte forfall. Personlig vara, Frøydis Ingjerdingen, kunne ikke delta jf. Regler for Den norske kirkes Kontrollutvalg § 1 4. avsnitt.

Tilstede fra Kirkerådet: Jan Rune Fagermoen.
Ingrid Vad Nilsen (direktør) deltok på hele møtet via telefon og kamera.

Internrevisor Magne Pedersen var tilstede under hele møtet.

Kjetil Andresen og Silje Grøsfjell (EY) deltok via telefon og kamera under behandling av sak 35/19.

Magnus Digernes (KPMG) deltok via telefon og kamera under behandling av sak 37/19.

Referent: Live Marie Bjønness-Jacobsen

Saksliste:

29/19 Godkjenning av innkalling, agenda og eventuell lukking av møte

30/19 Protokoller fra tidligere møter

31/19 Rapport fra Kirkerådet på saker

32/19 Introduksjon av sekretariatsfunksjon for Kontrollutvalget

33/19 Presentasjon av nytilsatt internrevisor Magne Pedersen: «Roller og ansvar for internrevisor»

34/19 Forslag til endringer i regler for Kontrollutvalget vedrørende sekretærfunksjon og internrevisor

35/19 Risikovurderinger og plan for regnskapsrevisjonen 2020 fra ekstern revisor EY

36/19 Internrevisjonen/KPMG legger frem plan for forvaltningsrevisjon HMS

37/19 KPMG/Internrevisor legger frem rapport fra internrevisjon av lønn. Informasjon fra Kirkerådet om tiltak etter gitte anbefalinger

38/19 Rammer og føringer fra Kontrollutvalget til årsplan 2020 for internrevisjon med innledning fra internrevisor Magne Pedersen

39/19 Eventuelt

29/19 Godkjenning av innkalling, agenda og eventuell lukking av møte

Det ble fremsatt kommentarer til innkalling, herunder kommentarer til merking og sortering av vedlegg.

Det kom inn saker til eventuelt.

Det forelå ingen saker som tilsier lukking av møtet.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjente innkalling og agenda.

Vedtak:

Kontrollutvalget godkjente innkalling og agenda.

30/19 Protokoller fra tidligere møter

Vedlegg: Utkast til protokoll fra møte 10. mai 2019.

Det er kommet inn en merknad til utkast til protokoll side 3 siste avsnitt. Ordet «merkantilt» mangler to steder. Nytt avsnitt blir:

«I tillegg til den revisjonen som er besluttet i forhold til HMS arbeidet ønsker Kontrollutvalget en vurdering av hvordan arbeidet med effektivisering berører de **merkantilt** ansatte, prestenes situasjon og forholdet mellom prestetjenesten og de **merkantilt** ansatte. Internrevisor vil til neste møte fremlegge et utkast til plan for en forvaltningsrevisjon.»

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget signerer protokollen.

Vedtak:

Kontrollutvalget signerer protokollen.

31/19 Rapport fra Kirkerådet på saker

Vedlegg: Kirkemøtet 2019 – evaluering og oppfølging. Foreløpig saksliste for 2020.

Kirkerådet, ved direktør Ingrid Vad Nilsen, informerte om sitt arbeid.

Kirkerådet er glad for at Magne Pedersen, med høy kompetanse og bred erfaring startet opp som internrevisor i september, og at Live Marie Bjønness-Jacobsen har tatt på seg sekretariatfunksjonen for Kontrollutvalget inntil det er avklart hvordan denne funksjonen skal løses for fremtiden.

Kontrollutvalget ble videre orientert om nyansettelser, herunder Kristian Kopperud, ny assisterende avdelingsdirektør i forvaltningsavdelingen og Nils Indahl, ansatt som personvernombud.

Det følger av protokollen fra Kontrollutvalgets møte 10.05.2019 under sak 25/19 at Kontrollutvalget ba om å få tilsendt Kirkerådets liste over oppfølging av saker fra Kirkemøtet. Denne listen er oversendt og ligger vedlagt protokollen.

Videre fremgår det av protokollen fra Kontrollutvalgets møte 10.05.2019 under sak 26/19 at Kontrollutvalget ønsket en vurdering av effektiviseringsprosessen. Kirkerådet har jevnlig tatt dette opp i kontaktmøte med tillitsvalgte, og det er besluttet å gjøre en grundig evaluering av hele prosessen. Det gjøres avrop på rammeavtalen med KPMG for å få gjennomført evalueringen. Oppstartsmøte har vært avholdt, og det ventes nå på forslag til innhold, gjennomføring og fremdrift, før evalueringsarbeidet settes i gang. I tillegg gjennomføres det nå en bred medarbeiderundersøkelse.

Direktøren underrettet videre om status for proposisjon til Lov om tros- og livssynssamfunn og stortingsmelding om Opplysningsvesenets fond som begge ligger til behandling i Stortinget.

Innholdet i proposisjon til Lov om tros- og livssynssamfunn gir ingen store nyheter for Kirkemøtet. Regjeringen synes svært lite villig til å innskrenke muligheten Den norske kirke har til å organisere seg fritt. Kommunens finansieringsforpliktelse er imidlertid noe svekket, dette må Kirken være oppmerksom på og følge opp. Det er lagt opp til en høring i desember, og statsråden gir inntrykk av at Stortinget skal behandle loven i god tid før Kirkemøtet. Det fremstår ikke som sannsynlig at det vil komme større endringer i forslaget.

I stortingsmelding om Opplysningsvesenets fond skisseres to mulige alternativer, enten at Den norske kirke får eiendomsretten til Opplysningsvesenets fond, eller at verdiene i fondet deles mellom staten og Den norske kirke. Departementet legger opp til en uavhengig verdivurdering av fondet, samt veksle ut statens vedlikeholdsansvar. Målet er å få Stortinget til å forplikte regjeringen til å komme med tilskudd til vedlikehold av kirkebygg. Kirkerådet legger videre til grunn at det må gjøres det beste ut av det forslaget departementet lander på. Dette vil medføre et betydelig arbeid.

Kirkerådet uttrykker videre at de er fornøyd med Statsbudsjettet for 2020 da dette medfører en videreføring av driftsnivå for 2019, tillagt en pris- og lønnsvekst.

Arbeid med ny kirkelig organisering er satt i gang i tråd med utredningsmandat fastsatt av Kirkerådet. Utredningen har som mål å finne fram til et felles arbeidsgiveransvar for alle tilsatte i lokalkirken. Arbeidet leveres til nyttår 2020/2021 og legges etter planen frem for Kirkerådet i januar 2021.

Direktøren informerte videre om resultatet etter kirkevalget. Det ble trukket frem at det er positivt at det etter valget kun er fremsatt 8 klagesaker, sett i sammenheng med 33 klagesaker sist valg. Det er videre kun ett sted hvor det foretas et omvalg. Undersøkelse viser at 22 % svarer at de er mer positive til kirken etter årets nye kampanje. Samtidig har valgdeltakelsen sunket til 12,7 %. Det må foretas en dypere evaluering for å finne begrunnelsen.

En erfaring er at valget var en komplisert blanding mellom bispedømmerrådsvalg og personvalg til menighetsråd. Dette har vært vanskelig å kommunisere til velgerne. Kirkerådet erkjenner videre at det kan ha vært dårlig informasjon om kandidater til valg. Sentrale spørsmål før neste valg relaterer seg til hva slags valgordning kirken skal ha, tid og sted for valget, gjennomføring og mulighet for forhåndsstemming, system for valg av prest, hvem skal

ha ansvaret for at informasjon om ulike kandidater blir formidlet bedre, og muligheter for bruk av elektronisk stemmegivning.

Kirkerådet har registrert en rekke områder med forbedringspotensial, og dette vil følges opp. I september ble det foretatt en første gjennomgang. Det er videre igangsatt en evaluering, og behandling av fremdriftsplan. Det skal også foretas interne evalueringer som skal sammenfattes for Kirkerådsmøtet i desember. Kirkerådet ønsker en diskusjon før valgperioden går ut, men slik at diskusjonen tas opp av nytt Kirkemøtet i juni. Det må videre behandles sak om ny valgordning. Kirken er dermed under en relativt stram tidsplan.

Kontrollutvalget uttrykket at det er bra at det foretas både en intern og en ekstern evaluering av valget, og at dette gjøres helt ned på nederste nivå i kirken nå mens erfaringene er ferske.

Kontrollutvalget løftet videre spørsmål om nominasjon til preses. Direktøren informerte om at det skal sendes ut brev om nominasjonen med svarfrist 15. desember. Kirkemøtet skal så vurdere innspillene, og komme med en endelig innstilling.

Forslag til vedtak:
Informasjonen ble tatt til orientering.

Vedtak:
Informasjonen ble tatt til orientering.

32/19 Introduksjon av sekretariatsfunksjon for Kontrollutvalget

Ny sekretær for Kontrollutvalget Live Marie Bjønness-Jacobsen skal ivareta sekretærfunksjonen frem til kirkemøtet i april 2020. Bjønness-Jacobsen er advokatfullmektig i Deloitte Advokatfirma, og jobber bredt forretningsjuridisk.

Forslag til vedtak:
Informasjonen ble tatt til orientering.

Vedtak:
Informasjonen ble tatt til orientering.

33/19 Presentasjon av nytilsatt internrevisor Magne Pedersen: «Roller og ansvar for internrevisor»

Vedlegg: Innledning internrevisor: Rolle, ansvar og oppgaver.

Internrevisor Magne Pedersen informerte om internrevisors rolle, formål og ansvar, oppgaver og tjenester, samt instruks for internrevisor.

Internrevisjonens rolle er en uavhengig og objektiv rådgiver for Kontrollutvalget og Kirkerådet. Internrevisor skal være et internt topp-punkt for tilsyn og kontroll av alt annet enn regnskap. Formålet er å fremme og beskytte organisasjonens verdier, gjennom å gi objektive bekreftelser, råd og innsikt. Ansvaret omfatter å gjennomføre revisjons- og

rådgivningsoppgaver som har til hensikt å tilføre merverdi ved å forbedre driften og bidra til at mål nås. Oppgavene prioriteres ut fra risiko og vesentlighet, og skal i utgangspunktet dekke hele virksomheten til rettssubjektet Den norske kirke.

Gjeldende instruks for internrevisjon ble signert 8. oktober 2018 av direktøren og KPMG som leder av internrevisjonen. Internrevisjonen er pt. plassert direkte under og rapporterer til direktøren som også er oppdragsgiver. Instruksen trenger en oppdatering for å ivareta rollen på en effektiv og hensiktsmessig måte.

Kontrollutvalget var fornøyd med at Magne Pedersen, med sin brede erfaring, har trådt inn i rollen som internrevisor. Kontrollutvalget løftet problemstillingen om spenningsforhold og balansegang knyttet til internrevisors rolle, og presiserte at rollen hovedsakelig er for å sørge for at organisasjonens verdier ikke skades.

**Forslag til vedtak:
Informasjonen ble tatt til orientering.**

**Vedtak:
Informasjonen ble tatt til orientering.**

34/19 Forslag til endringer i regler for Kontrollutvalget vedrørende sekretærfunksjon og internrevisor

Internrevisor informerte om behovet for å endre Regler for Den norske kirkes Kontrollutvalg. Dagens krav til sekretær er upraktiske da disse bl.a. stiller krav om «en uavhengig sekretær» og at sekretariatet ikke kan ha kontorfellesskap med Kirkerådet. Dette er krav som ikke er vanlig å stille til sekretærfunksjonen for slike komiteer og utvalg. Videre omtaler ikke Regler for Den norske kirkes Kontrollutvalg internrevisjon, ettersom reglene er skrevet før internrevisjon ble etablert og fast ansatt internrevisor kom på plass. Internrevisors rolle, ansvar og oppgaver bør derfor tas inn i reglene.

Kontrollutvalgets medlemmer diskuterte organisering av sekretærfunksjonen og internrevisors rolle på bakgrunn av internrevisors innledning. Kontrollutvalgets medlemmer er enige i at dagens regulering av sekretærfunksjonen er upraktisk. Kontrollutvalgets medlemmer fremhevet imidlertid behovet for at sekretærfunksjonen og internrevisor er uavhengige. Det ble også pekt på at sekretæren har en viktig funksjon knyttet til å sikre at sakene til Kontrollutvalget er blitt tilstrekkelig utredet før de fremlegges.

Det ble fremholdt at internrevisor kan være god hjelp for direktøren. Videre uttrykket Kontrollutvalgets medlemmer at det ikke er ønskelig at internrevisor styres og ledes av Kontrollutvalget. Et tett samarbeid mellom internrevisjon og direktør er foretrukket da dette sikrer et samarbeid og samordning knyttet til hvilke revisjoner som gjennomføres. Samtidig må Kontrollutvalget kunne være sikre på at internrevisjoner de tar initiativ til gjennomføres tilstrekkelig uavhengig.

Det er problematisk dersom det oppstår et bånd mellom de som kontrolleres og de som kontrollerer. Dermed er det ikke en mulig løsning at internrevisor rapporterer direkte til direktøren, og samtidig utfører arbeid for Kontrollutvalget. Det er altså problematisk at sekretærfunksjonen i Kontrollutvalget skal ivaretas av internrevisor. Det vil være flere

praktiske fordeler med en slik arbeidsfordeling, men det betyr også at det må skapes en nødvendig avstand mellom internrevisor og direktøren.

Kontrollutvalget er enig med internrevisor i at det bør fremmes sak til Kirkemøtet om endring av regelverket for å legge til rette for intern sekretariatsfunksjon som er effektiv og hensiktsmessig, samt skrive inn internrevisors rolle, ansvar og oppgaver.

Forslag til vedtak:

Internrevisor presenterer forslag til nye regler for Kontrollutvalget på neste møte i november.

Vedtak:

Internrevisor presenterer forslag til nye regler for Kontrollutvalget på neste møte i november.

35/19 Risikovurderinger og plan for regnskapsrevisjonen 2020 fra ekstern revisor EY

Vedlegg: Rettssubjektet Den Norske Kirke Revisjonsplan for regnskapsåret som avsluttes 31.12.2019.

Ekstern revisor Kjetil Andersen og Silje Grøsfjell fra EY presenterte risikovurderinger og plan for regnskapsrevisjonen 2020. Avtalte og planlagte leveranser, revisjonsmessige risikoer og fokusområder, samt tidsplan for kommunikasjon og leveranser under revisjonen 2019 ble gjennomgått.

Avtalte og planlagte leveranser omfatter revisjonsberetning for årsregnskapet, attestasjon kontrolloppstilling og avgiftsmessig utredning av IKT prosjekt. Under revisjonsmessige risikoer og fokusområder vurderes risiko for misligheter og for at ledelsen overstyrer kontroller. Revisjonen gjennomgår de handlinger ledelsen gjennomfører for å motvirke disse risikoene. Periodiseringsposter, tilskudd, lønnskostnader og reiseregninger trekkes frem som likestilte revisjonsmessige risikoer og fokusområder.

EY klargjorde at det er økonomisk størrelse i relasjon til regnskap og økonomiske tall som ligger til grunn for vesentlighetsvurderingen. Under lønn inngår det som faller inn under lønn og personal, herunder omfattes også frynsegoder. Revisjonsstrateg er lagt for de enkelte risiko og fokusområdene.

Kontrollutvalgets medlemmer presiserte at reiseregninger er et sentralt tema. EY svarte at de i den ordinære revisjonen ikke kontrollerer om vedkommende faktisk var på reise eller lignende, men at administrasjonsbiten og formkravene revideres.

Videre ble tidsplanen for kommunikasjon og leveranser under revisjonen 2019 gjennomgått.

Kontrollutvalgets medlemmer var enig i at det var gjort god fremdrift, og ønsker videre orientering i neste møte.

Forslag til vedtak:

Informasjonen tas til orientering.

Vedtak:
Informasjonen tas til orientering.

36/19 Internrevisjonen/KPMG legger frem plan for forvaltningsrevisjon HMS

Vedlegg: Innledning forslag plan for forvaltningsrevisjon av HMS.

Internrevisor la frem forslag til plan for forvaltningsrevisjon av HMS. Forvaltningsrevisjon av HMS er bestilt av Kontrollutvalget. Revisjonen skal gjennomføres av et revisjonsteam bestående av revisjonsleder, internrevisor Magne Pedersen. Fagekspert HMS Veronica S. Kvinge (KPMG) og internrevisor Gunvor Hass (KPMG).

Formålet med revisjonen er å bekrefte at roller og ansvar som arbeidsgiver har for HMS i linjeorganisasjonen med tilhørende prosesser er etablert iht. kravene i AML og HMS-forskriften, og påpeke eventuelle avvik. Videre skal revisjonen bekrefte at det foretas hensiktsmessig oppfølging av soknene og fellesrådene i forhold til HMS-arbeid og etterlevelse av krav i personopplysningsloven, og at samvirke blir ivaretatt. Revisjonen vil vurdere etterlevelse av aktuelle krav i AML og i internkontrollforskriften vedrørende HMS.

Reviderte enheter skal være Kirkerådet, Oslo bispedømme og Bjørgvin bispedømme. Temaer fra AML og internkontrollforskriften avgrenses til hva som vurderes som relevant for HMS arbeidet i linjeorganisasjonen og oppfølging av samvirke med andre virksomheter eller rettssubjekt.

Kontrollutvalgets medlemmer stilte spørsmål ved avgrensningen, og utvalget av reviderte enheter. Internrevisor forklarte at dette var valg på bakgrunn av vesentlighetsfakturer basert på størrelse og risiko.

Det gis en ramme på 200 timer, eller kr 300.000,- for oppdraget for tjenester fra KPMG. I tillegg vil internrevisor sette av 200 timer til gjennomføring av revisjonen høsten 2019.

Utkast til tilbakemelding skal forelegges reviderte enheter som får hver sin tilbakemelding ved avslutning av besøk. Overordnet og samlet rapport gis direktør i Kirkerådet og Kontrollutvalget. Tidsplanen innebærer planlegging av revisjonen i oktober, gjennomføring i november og rapportering ved årsskiftet 2019/2020. Det tas sikte på rapportering til Kontrollutvalget i møtet i januar 2020.

Kontrollutvalget stilte videre spørsmål om revisjonen vil fange opp mulighet for å rapportere om avvik, det vil si forhold som er mindre alvorlige en klare varslings og rapporteringssaker, men som er sentralt med tanke på utfordringer. Internrevisor bekreftet at dette vil fanges opp av gjennomgangen.

Forslag til vedtak:
Planen godkjennes og iverksettes umiddelbart.

Vedtak:
Planen godkjennes og iverksettes umiddelbart.

37/19 KPMG/Internrevisor legger frem rapport fra internrevisjon av lønn. Informasjon fra Kirkerådet om tiltak etter gitte anbefalinger

Vedlegg: Internrevisjon 1-2019

KPMG, ved Magnus Digernes, la frem rapport om internrevisjon av lønn.

Målsetningen for området er rett lønnsutbetalinger til rett tid. Revisjonen skulle gjennomgå rutiner og kontroller knyttet til lønnsprosessen, og se på overholdelse av gjeldende lover og avtaler. Overordnede problemstillinger var om det er etablert tilstrekkelig og hensiktsmessige rutiner for beregning av tillegg, og lønnsutbetalinger er i henhold til ansettelseskontrakt, og tilleggsutbetalinger er i henhold til faktisk arbeidstid og om det er etablert tilstrekkelig og hensiktsmessig kontroll av lønnsberegning og utbetaling. Rapporten ble ferdigstilt 12.10.2019.

Revisjonen avdekket at både utarbeiding av prosess/rutine, samt etterlevelse av prosess/rutine burde forbedres. Anbefalingen var henholdsvis å vurdere om det skal innføres en jevnlig rapportering med overvekt av helligdagstillegg (og andre tillegg og overtid), samt overtidsbruk til den som godkjenner. Det bør utformes en rutine som tydelig skiller på hvem som melder inn endringer til lønn og hvem som faktisk utfører endringen i systemet.

Den norske kirke har etablert rutiner for å identifisere eventuelle brudd med AML, men det bør vurderes om det er behov for ytterligere tiltak for å identifisere potensielle brudd på AML i en tidlig fase.

Kirkerådet informerte om at det er to ulike tekniske løsninger for prestene og for byråkratene, for prestene har ikke systemet lagt til rette for at prostene skal kunne gjennomføre den kontroll loven krever. Dette er nå endret. For byråkratene har ikke etterlevelse vært fullstendig, men også dette skal nå være rette opp. Kirkerådet informerte videre at grunnen til at ferdigstilling av prosjektet ikke er før 1. januar 2021 er at det utvikles en IKT løsning, samt letes etter alternative systemer, hvilket krever en del tid.

Kontrollutvalget var enige i at dette var en veldig interessant rapport, med en god og grundig revisjon. Det ble fremhevet at på noen områder kreves det selvkontroll basert på ærlighet og tillit. Omsorg og personalomsorg fra prost og sogneprest er derfor svært viktig. Videre kreves det rutiner som krever at alle følger lojalt opp på en korrekt måte. Behovet for god informasjonsdeling ble trukket frem som en utfordring.

Det sentrale er likevel å ha systemer på plass. Kirkerådet presiserte at revisjonen går på systemet og rammene. Mye handler likevel om kultur og relasjoner. På det området er det arbeidsmiljøutvalg ol. som arbeider. Muligheten til å fange opp ulike rutiner er videre nå mye enklere.

Kontrollutvalget uttrykket videre viktigheten av å ha like systemer som er sammenlignbare over hele landet slik at systemene kan følges opp. Bispedømmene må rapportere til direktør. Dette er noe Kirkerådet kan jobbe videre med.

Forslag til vedtak:

Informasjonen tas til orientering. Kirkerådet følger opp gitte anbefalinger videre.

Vedtak:

Informasjonen ble tatt til orientering. Kirkerådet følger opp gitte anbefalinger videre.

38/19 Rammer og føringer fra Kontrollutvalget til årsplan 2020 for internrevisjon med innledning fra internrevisor Magne Pedersen

Vedlegg: Innledning årsplan 2020 for internrevisjon.

Internrevisor Magne Pedersen innleder om rammer og føringer for årsplanen til internrevisor 2020.

Bakgrunnen og formålet bak internrevisjon for 2020 er å redusere risikoer og sikre måloppnåelse for Den norske kirke. Årsplanen for internrevisor følger den årlige plan- og budsjettprosessen til Kirkerådet. Årsplan legges frem for direktør i kirkerådet og til godkjenning for Kontrollutvalget i januar 2020.

Planen viser prioriteringer av revisjonsprosjekter basert på vurdering av risiko og vesentlighet. Planen er internrevisjonens fremdriftsplan, samt verktøy for å koordinere revisjonsarbeidet med Kirkerådet og ekstern revisor. Internrevisor skal implementere revisjoner som dekker hele rettssubjektets virksomhet.

Foretatt ROS-analyser legges til grunn for risiko og vesentlighetsanalysen. Det er identifisert 6 overordnede risikoer. Disse omfatter manglende oppslutning og folkekirken, tap av medlemmer, manglende måloppnåelse, manglende rekrutering til stillinger i Den norske kirke, manglende finansiering, samt misligheter og omdømmetap.

Internrevisor skal følge tilskuddsforvaltningen helt ned til sokn og fellesråd. Internrevisor vil øke situasjonskjennskapen til hvor Kirken står. Internrevisjonen bør synkronisere med Kontrollutvalget.

Revisjonsområdet er rettssubjektet dvs. Kirkerådet og 11 bispedømmer. Strategi for internrevisjon avklares i planprosess og betyr en klar sammenheng mellom rammer på den ene siden og ressurser på den andre, samt avklaring av revisjonsdekning.

Internrevisor presenterte videre et firedelt årshjul, som definerer Kontrollutvalgets arbeid gjennom året.

Kontrollutvalget presiserte at dette berører diskusjoner under andre saker tatt opp i møtet. Det stiller spørsmål ved hva Kontrollutvalget og internrevisor skal være og gjøre, samt samhandlingen.

Kontrollutvalget diskuterte mulige forvaltningsrevisjoner for 2020. Kontrollutvalgets medlemmer uttrykket videre at internrevisor må komme med viktige innspill til hvilke forvaltningsrevisjoner Kontrollutvalget skal gjennomføre i løpet av året.

Forslag til vedtak:

Informasjonen tas til orientering. Internrevisor lager utkast til årsplan for 2020 til godkjenning av Kontrollutvalget i møte i januar 2020.

Vedtak:

Informasjonen tas til orientering. Internrevisor lager utkast til årsplan for 2020 til godkjenning for Kontrollutvalget i januar 2020.

39/19 Eventuelt

Kontrollutvalgets medlem Brit Skjelbred skal delta i hovedutvalget som skal arbeide med ny kirkelig organisering. Dette vil medføre et betydelig arbeid i 2020. Skjelbred ber derfor om permisjon fra Kontrollutvalget fra årsskiftet frem til Kirkemøtet.

Personlig vara for Brit Skjelbred er Reidar Åsgård.

Kontrollutvalgets medlemmer bemerket at dette ikke er måten slike saker skal behandles. Tilsvarende spørsmål har ikke vært tatt opp i Kontrollutvalget tidligere. Kontrollutvalgets medlemmer var videre enige i at Brit Skjelbred må prioritere arbeidet med ny kirkeordning, og at begrunnelsen for behov for permisjon var god.

Vedtak:

Brit Skjelbred innvilges permisjon fra Kontrollutvalget fra 31.12.2019 til Kirkemøtet 2020.

Kontrollutvalgets medlemmer var enstemmige i at systemet med personlig vara gir for lav kontinuitet, og at systemet bør endres. Kontrollutvalget må derfor sende signal til Kirkemøtet om en ny ordning. Internrevisor Magne Pedersen skal presentere forslag til ny ordning på neste møte i Kontrollutvalget. Dette skal inngå som en del av revidering av sekretærfunksjon og definering av internrevisors rolle i Regler for Kontrollutvalget i Den norske kirke.

Det ble videre fremmet ønske om en oppfølging av rapporten mottatt fra Kirkerådsmøtet i juni. Det ønskes en orientering fra Kirkerådet om hva som har blitt gjort.

Direktør Ingrid Vad Nilsen uttrykket at det ikke er et godt nok system for hvordan det rapporteres og rapporteres, herunder avslutter saker. Dette har vært tatt opp i Kirkerådet. Det skal ses på hvordan en slik mekanisme kan opprettes, hvilket også vil gjøre systemer for rapportering til Kontrollutvalget enklere.

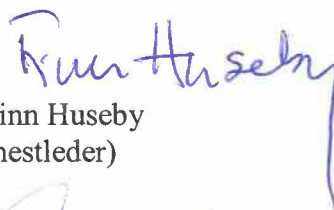
Alle avgjørelser var enstemmige blant de fremmøtte medlemmene av Kontrollutvalget.

Ingen flere saker ble meldt, og møtet ble hevet kl. 14:45.

Neste møte i Kontrollutvalget er 29.11.2019.

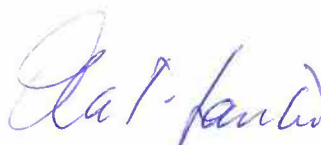
Ann Kristin Sørvik
(leder)

Finn Huseby
(nestleder)

Brit Skjelbred

Ola T. Lånke